

Briselē, 2025. gada 11. decembrī
(OR. en)

16775/25

**Starpiestāžu lieta:
2025/0400 (COD)**

**ENER 678
CLIMA 600
CONSOM 305
TRANS 645
AGRI 711
IND 616
ENV 1386
COMPET 1344
FORETS 142
CODEC 2128
IA 232**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 11. decembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2025) 1007 final

Temats: Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,
ar ko groza Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 un (ES)
2024/1788 attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 1007 final.

Pielikumā: COM(2025) 1007 final

Briselē, 10.12.2025.
COM(2025) 1007 final

2025/0400 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko groza Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 un (ES) 2024/1788 attiecībā uz
atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu**

{SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2001 final}

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Priekšlikuma mērķis ir paātrināt atļauju piešķiršanu energoinfrastruktūras projektiem, tai skaitā pārvades un sadales tīkliem, krātuvēm, uzlādes stacijām un atjaunīgās enerģijas projektiem, lai veicinātu to ātru īstenošanu. Šādu projektu ātrai īstenošanai ir ļoti būtiska nozīme, lai Savienība varētu panākt progresu enerģētikas pārkārtošanā uz ilgtspējīgāku un dekarbonizētu energosistēmu. Priekšlikums ietilpst Eiropas elektrotīklu paketē, par kuru 2025. gada sākumā tika paziņots, ka tā ir daļa no Savienības konkurētspējas kompasa¹ un tīras rūpniecības kursa². 2025. gada februāra [Lētākas enerģijas rīcības plānā](#)³ arī norādīts, ka Eiropas elektrotīklu paketē tiks iekļauti tiesību aktu priekšlikumi, lai paātrinātu atļauju piešķiršanu tīkliem, uzkrāšanai un atjaunīgajiem energoresursiem. Priekšlikums ir arī atbilde uz Eiropadomes 2025. gada 23. oktobra aicinājumu apsvērt jaunus priekšlikumus, lai racionalizētu un paātrinātu plānošanas un atļauju piešķiršanas procedūras dalībvalstīs.⁴

Ieinteresētās personas ir norādījušas, ka lēnas un sarežģītas atļauju piešķiršanas procedūras, arī attiecībā uz tīkla pieslēgumiem, ir viens no galvenajiem faktoriem, kas izraisa kavēšanos enerģētikas projektu izstrādē. Elektroenerģijas pārvades tīklu izveidei ir vajadzīgi aptuveni 10 gadi, un atļauju piešķiršana aizņem vairāk nekā pusi no nepieciešamā laika. Sabiedriskajā apspriešanā 78 % respondentu norādīja, ka atļauju piešķiršana ir galvenais šķērslis tam, lai nodrošinātu tādu Savienības tīkla infrastruktūras attīstību, kas vajadzīga enerģētikas pārkārtošanai. Atkarībā no dalībvalsts un izmantotās tehnoloģijas atļauju piešķiršana atjaunīgās enerģijas projektiem var prasīt līdz pat deviņiem gadiem. Atļauju piešķiršana krātuvju iekārtām atkarībā no tehnoloģijas var prasīt no viena līdz septiņiem gadiem. Atļauju piešķiršanas procedūras uzlādes staciju būvniecībai vai pārveidei pie automaģistrālēm un transportlīdzekļu depo dažās dalībvalstīs var ilgt līdz diviem gadiem. Lēnā atļauju piešķiršana cita starpā ir saistīta ar atšķirīgām administratīvajām sistēmām, kurās darbojas daudzas iestādes, nepietiekamu iestāžu personālu, vidisko novērtējumu ilgumu, sabiedrības atbalsta trūkumu, ierobežotu digitalizāciju un datu pieejamību, kā arī administratīvām un juridiskām problēmām. Lēnas atļauju piešķiršanas procedūras var arī negatīvi ietekmēt inovāciju nozarē un radīt šķēršļus Atjaunojamo energoresursu direktīvā noteiktā indikatīvā mērķrādītāja sasniegšanai, proti, panākt, ka vismaz 5 % no jaunu uzstādītu atjaunīgās enerģijas iekārtu jaudas nodrošina inovatīvas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas. Atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanai, arī atjaunīgās enerģijas projektu hibridizācijai un energoinfrastruktūras renovācijai un modernizācijai, būtu jāpalīdz veicināt inovatīvus risinājumus.

¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Konkurētspējas kompasa” (COM(2025) 30 final, 29.1.2025.).

² Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Tīras rūpniecības kurss – Kopīgs konkurētspējas un dekarbonizācijas ceļvedis” (COM(2025) 85 final, 26.2.2025.).

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Lētākas enerģijas rīcības plāns. Enerģētikas savienības patiesās vērtības atrašanās: lētas, efektīvas un tīras enerģijas nodrošināšana ikvienam Eiropas iedzīvotājam” (COM(2025) 79 final).

⁴ Eiropadomes 2025. gada 23. oktobra sanāksmes secinājumi.

Pēdējos gados Savienības līmenī ir ieviesti daži jauni pasākumi, lai paātrinātu atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un zināmā mērā arī infrastruktūras projektiem. 2022. gadā kā ārkārtas pasākums tika pieņemta Padomes regula, lai paātrinātu atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas un ar to saistītās infrastruktūras projektiem⁵, un 2023. gada decembrī⁶ tā tika daļēji pagarināta līdz 2025. gada 30. jūnijam. Ar šo regulu tika noteikta prezumpcija, ka atjaunīgās enerģijas attīstīšana ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs, ieviesti termiņi atļauju piešķiršanas procedūrai attiecībā uz konkrētām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām, kā arī dalībvalstīm tika atļauts noteiktos apstākļos atjaunīgās enerģijas projektus, kā arī enerģijas [uzkrāšanas] krātuvju projektus un elektrotīkla projektus, kas vajadzīgi atjaunīgās enerģijas integrēšanai elektroenerģijas sistēmā, atbrīvot no dažām vidiskām prasībām. Turklāt 2023. gadā ar pārstrādāto Atjaunojamo energoresursu direktīvu (“RED”)⁷ tika ieviests visaptverošs jauns atļauju piešķiršanas satvars atjaunīgās enerģijas projektiem, kas paredzēja īsākus termiņus un vienkāršākus noteikumus. Minētā direktīva ietvēra arī kartēšanas pienākumus un pienākumu izraudzīties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, kurās gaidāmā projektu ietekme uz vidi ir zema, atļaujot šādās teritorijās izmantot vienkāršotu atļauju piešķiršanas procedūru. Pārstrādātajā RED bija iekļauti arī fakultatīvi pasākumi, lai ieviestu paātrinātas apguves teritorijas infrastruktūras projektiem, kur šādi projekti, ievērojot konkrētus nosacījumus, ir atbrīvoti no ietekmes uz vidi novērtējuma.

Šo pasākumu ieviešana ir devusi dažus pozitīvus rezultātus uz vietas. Piemēram, Vācija ir plaši piemērojusi Padomes regulā paredzētos pasākumus, jo īpaši brīvprātīgos pasākumus, kā rezultātā atļauju piešķiršana ir ievērojami paātrinājusies. Vācija 2024. gadā apstiprināja aptuveni 14–15 GW papildu sauszemes vējparku jaudas⁷⁷, kas ir par 85 % vairāk nekā iepriekšējā gadā un gandrīz atbilst kopējai jaunajai uzstādītajai vējparku jaudai Eiropā tajā pašā gadā. Tāpat var novērot, ka pozitīva ietekme ir pārstrādātajā RED paredzēto pasākumu īstenošanai. Pētījums, kura mērķis bija uzraudzīt Komisijas ieteikuma un vadlīniju īstenošanu par atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu atjaunīgās enerģijas un saistītās infrastruktūras projektiem⁸ parāda, ka dalībvalstis pieņēma kopumā 1198 pasākumus ieteikuma īstenošanai, un 901 no tiem ir pasākums, kas ir mēreni vai lielā mērā saskaņots ar ieteikumu, un tas ir 75 % no kopējā uzskaitīto pasākumu skaita.

Neatkarīgi no pasākumiem, kas ieviesti ar Padomes regulu un pārstrādāto RED, dalībvalstīs joprojām pastāv problēmas saistībā ar atļauju piešķiršanu, un progress projektu paātrinātas izvēršanas ziņā ne vienmēr ir jūtams uz vietas, – to apstiprina arī enerģētikas un mājokļu komisāra 2025. gada 11. jūnijā rīkotais īstenošanas dialogs⁹.

⁵ Padomes Regula (ES) 2022/2577 (2022. gada 22. decembris), ar ko nosaka satvaru atjaunīgās enerģijas apguves paātrināšanai (OV L 335, 29.12.2022., 36. lpp.).

⁶ Padomes Regula (ES) 2024/223 (2023. gada 22. decembris), ar kuru groza Regulu (ES) 2022/2577, ar ko nosaka satvaru atjaunīgās enerģijas apguves paātrināšanai.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/834f011b-e464-11ef-be2a-01aa75ed71a1>

⁹ Īstenošanas dialogs par atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un saistītajai infrastruktūrai ar komisāru *Dan Jannik Jørgensen*, Eiropas Komisija, https://energy.ec.europa.eu/events/implementation-dialogue-permitting-renewable-energy-projects-and-related-infrastructure-commissioner-2025-06-11_en.

To nosaka vairāki faktori. Pirmkārt, ar pārstrādāto *RED* netika pilnībā risināti visi jautājumi, kas kavē atļauju piešķiršanu atjaunīgajiem energoresursiem un to integrāciju, piemēram, lēna atļauju piešķiršana tīkliem, krātuvēm vai uzlādes stacijām, ierobežota procedūru digitalizācija vai sabiedrības atbalsts. Otrkārt, pārstrādātajā *RED* ir iekļauti tikai daži no Padomes regulas pasākumiem, bet nav iekļauti vairāki svarīgi regulas pasākumi, kas vairs nav piemērojami, piemēram, atjaunīgās energoprojektu prioritātes paplašināšana, neaprobežojoties tikai ar vidiskajiem aspektiem, un dažu vidisko noteikumu izpildes racionalizēšana. Treškārt, lai gan attiecīgo *RED* noteikumu par atļauju piešķiršanu transponēšanas termiņi bija 2024. gada jūlijs un 2025. gada maijs, pieejamā informācija liecina par atšķirīgiem rezultātiem dalībvalstīs attiecībā uz īstenošanu un nepilnībām noteikumu piemērošanā. Joprojām turpinās darbs pie spēkā esošā regulējuma īstenošanas pilnā apmērā, taču no ieinteresētajām personām saņemtās atsauksmes liecina, ka pat tajās dalībvalstīs, kurās spēkā esošais regulējums ir transponēts un tiek īstenots, ir problēmas, kas kavē ātru atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un to izvēršanu. Tāpēc ilgās atļauju piešķiršanas procedūras, kas palēnina projektu īstenošanu, var saistīt ne tikai ar to, ka dalībvalstīs netiek pilnībā un pareizi īstenots spēkā esošais regulējums, bet arī ar jautājumiem, kas esošajā Savienības tiesiskajā regulējumā nav pilnībā risināti: pārāk ilgi vidiskie novērtējumi, sabiedrības atbalsta trūkums, ierobežota procedūru digitalizācija, nepietiekami resursi valstu atļauju piešķiršanas iestādēs, koordinācijas mehānismu trūkums starp dažādām atļauju piešķiršanas procedūrā iesaistītajām iestādēm un noteikumu trūkums attiecībā uz visu veidu krātuvēm un uzlādes stacijām.

Attiecībā uz energoinfrastruktūru patlaban Savienības līmenī nav visaptveroša atļauju piešķiršanas režīma. Ar *TEN-E* regulu tiek ieviesti noteikumi par atļauju piešķiršanu infrastruktūras projektiem, kas iekļauti Savienības kopīgu interešu projektu un savstarpēju interešu projektu sarakstā, bet tā neattiecas uz citiem infrastruktūras aktīviem. Ar ūdeņraža un dekarbonizētas gāzes paketi¹⁰ Gāzes tirgus direktīvā¹¹ tika ieviestas vispārīgas prasības attiecībā uz atļauju piešķiršanu ūdeņraža un gāzes aktīviem, arī atļauju piešķiršanas procedūras. Taču attiecībā uz elektrotīkliem Eiropas regulējuma nav. Lētākas enerģijas rīcības plānā un Dragi ziņojumā tika atzīta nepieciešamība palielināt energoinfrastruktūras izvēršanas tempu, lai paātrinātu atjaunīgo energoresursu izvēršanu un uzlabotu Savienības tīkla drošību un noturību, kā arī samazinātu enerģijas izmaksas. Vienota Eiropas satvara trūkums ir trūkstošais posms virzībā uz šīs vajadzības nodrošināšanu. Tādējādi ar šo priekšlikumu tiek atjaunināts Elektroenerģijas tirgus direktīvā paredzētais atļauju piešķiršanas režīms, lai noteiktu prasības pārvades un sadales infrastruktūrai, kas patlaban nav paredzētas. Veicot izmaiņas Elektroenerģijas tirgus direktīvā, tika ieviestas papildu prasības, kas jāatspoguļo Gāzes tirgus direktīvā, proti, attiecībā uz atļauju izsniegšanas iestāžu spējām, papildu informācijas pieprasījumu termiņiem, klusējot izteiktu apstiprinājumu administratīvajos lēmumos un digitalizācijas prasībām.

Attiecībā uz ilgstošajām atļauju piešķiršanas procedūrām, kas joprojām ir spēkā, atkārtoti ir norādīts, ka viens no iemesliem ir vidiskie novērtējumi, kas visbiežāk var radīt kavēšanos. Kopumā tiek lēsts, ka ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) vidējais ilgums projektiem kopumā (ne tikai atjaunīgās enerģijas projektiem) ir aptuveni 20,6 mēneši¹², tādējādi ietekmējot spēju

¹⁰ European Commission, Energy, *Hydrogen and Decarbonised Gas Package*, https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/hydrogen-and-decarbonised-gas-market_en.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu (OV L, 2024/1788).

¹² Informācijas un datu vākšana par pārskatītās Ietekmes uz vidi novērtējuma direktīvas (2011/92/E), kas grozīta ar Direktīvu 2014/52/ES, īstenošanu, *Milieu, COWI un Eunomia* galīgais ziņojums Eiropas Komisijai, 2024. gada marts, 25. lpp.

ievērot pārskatītajā *RED* noteiktos atļauju piešķiršanas termiņus. Tīklu paketes¹³ sabiedriskajā apspriešanā lielākā daļa respondentu atbalstīja vidisko novērtējumu vienkāršošanu un racionalizēšanu. Ar pārskatīto *RED* tika ieviesti mērķtiecīgi pasākumi, lai atvieglotu konkrētus vidiskos pienākumus, taču pašreizējā situācija atjaunīgās enerģijas projektu izvērsšanā un vidisko novērtējumu vidējais ilgums prasa turpmāku iejaukšanos šajā sakarā.

Valstu iestāžu vāja izpilde attiecībā uz atļauju piešķiršanas termiņiem dalībvalstīs apdraud pārskatītās *RED* mērķi ierobežot atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu. Nenoteiktība un skaidru noteikumu trūkums gadījumos, kad rodas konflikts starp atjaunīgās enerģijas projektiem un citām interesēm, veicina ilgstošu atļauju piešķiršanu un rada juridiskas problēmas. Atļauju piešķiršanas procedūras ļoti maziem projektiem rada nevajadzīgu birokrātiju, kas kavē to izvērsšanu, savukārt to pieslēgums tīklam joprojām nepamatoti kavējas. Īstenošanu pagarina arī neefektīvi un nelietderīgi sabiedrības līdzdalības procesi, kas noved pie pretestības, proti, administratīviem un juridiskiem iebildumiem. Valstu atļauju piešķiršanas iestāžu ierobežotie resursi regulāri tiek norādīti kā viens no galvenajiem faktoriem, kas veicina atļauju piešķiršanas procedūru kavēšanos. Turklāt atļauju piešķiršanas procedūrām atjaunīgās enerģijas projektiem bieži vien ir vajadzīgas vairākas atļaujas, ko piešķir dažādas iestādes (vai nu vienlaikus, vai secīgi), un koordinācijas mehānismu trūkums ir būtisks šķērslis, kas palēnina procedūras. Iestādes nepietiekami izstrādā un izmanto digitālos resursus pieteikumu apstrādei, un dažādu digitālo atļauju piešķiršanas rīku, ko izmanto vairākas atļauju piešķiršanas iestādes, integrācijas trūkums veicina neskaidrību un neefektivitāti, negatīvi ietekmējot tiesību aktos noteikto termiņu ievērošanu. Nepietiekama piekļuve attiecīgajiem vides un ģeoloģiskajiem datiem var būt šķērslis projektu virzītājiem, kad tie gatavo vidisko atļauju pieteikumus atjaunīgās enerģijas projektiem, kā arī tīkla un krātuvju infrastruktūras projektiem. Turklāt atļauju piešķiršanas noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas uzkrāšanu saskaņā ar pārskatīto *RED* ir šaura darbības joma, kas attiecas tikai uz apvienotām krātuvēm, nevis uzkrāšanu kopumā vai projektu hibridizāciju, lai gan arvien pieaug to nozīme sistēmas elastības nodrošināšanā. Nevajadzīgus sarežģījumus un kavēšanos rada arī skaidrības trūkums par atļauju piešķiršanu elektromobilitātes uzlādes stacijām. Priekšlikuma mērķis ir novērst konstatētos trūkumus atļauju piešķiršanas procedūrās, ar kurām saskaras atjaunīgās enerģijas un energoinfrastruktūras (elektroenerģijas un gāzes tīkli, krātuves un uzlādes stacijas) projektu virzītāji, jo energoinfrastruktūrai ir ļoti būtiska nozīme atjaunīgās enerģijas integrēšanā energosistēmā; mērķi var sasniegt, veicot šādas darbības:

- 1) termiņu saīsināšana un izvairīšanās no nevajadzīgas kavēšanās atļauju piešķiršanas procesā;
- 2) Padomes Regulas (ES) 2022/2577 noteikumu ar mērķtiecīgiem grozījumiem iekļaušana;
- 3) mērķorientētas papildu elastības ieviešana vidisko noteikumu piemērošanā;
- 4) atļauju piešķiršanas režīma elektroenerģijas tīkliem ieviešana Savienības līmenī, kura pamatā ir pieeja, ko piemēro atļauju piešķiršanai gāzes un ūdeņraža aktīviem saskaņā ar Gāzes tirgus direktīvu, un kurš ir saskaņots ar Atjaunojamo energoresursu direktīvas un *TEN-E* regulas noteikumiem;

¹³ https://energy.ec.europa.eu/news/commission-collects-views-preparation-european-grids-package-2025-05-13_en.

- 5) vispārējā atļauju piešķiršanas režīma konsekvences nodrošināšana ES līmenī, grozot atļauju piešķiršanas režīmu, kas piemērojams ūdeņraža aktīviem, lai panāktu saskanību ar atļauju piešķiršanas režīmu, kas piemērojams elektroenerģijas infrastruktūrai.

Šis priekšlikums ietver ierobežotus un mērķorientētus grozījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, kas ir absolūti nepieciešami, lai sasniegtu priekšlikuma mērķus. Citi iespējamie Direktīvas (ES) 2018/2001 grozījumi nekādā ziņā neietilpst šā priekšlikuma darbības jomā un mērķos. Šādu izmaiņu nepieciešamību attiecīgā gadījumā var novērtēt saistībā ar atjaunīgās enerģijas satvara iniciatīvas sagatavošanu, kas ir daļa no Enerģētikas savienības tiesību aktu kopuma nākamajai desmitgadei, kā noteikts Komisijas 2026. gada darba programmas I pielikumā. Komisija konstruktīvi sadarbosies ar likumdevējiem, lai nodrošinātu, ka likumdošanas procesā attiecībā uz šo priekšlikumu pilnībā tiek saglabāts tā būtiskais mērķis un ka tas netiek izkropļots.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums izriet no Lētākas enerģijas rīcības plānā¹⁴ paustās Komisijas apņemšanās ierosināt Eiropas elektrotīklu paketi, kas sastāv no leģislatīviem un neleģislatīviem pasākumiem, lai cita starpā racionalizētu atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas ražošanai, tīkliem, krātuvju infrastruktūrai un vieglo automobiļu un kravas automobiļu uzlādes stacijām.

Priekšlikums ir saskaņīgs arī ar pašreizējo atļauju piešķiršanas noteikumu īstenošanas procesu saskaņā ar pārskatīto *RED*, tai skaitā tiek pārbaudīta to transponēšana un sniegta palīdzība dalībvalstīm to efektīvā īstenošanā. Lai nodrošinātu labas atļauju piešķiršanas prakses pienācīgu īstenošanu un grozītās *RED* savlaicīgu transponēšanu, Vēja enerģijas rīcības plānā tika ieviests un nostiprināts visaptverošs pasākumu kopums ("*Accele-RES*" īstenošanas plāns). Tas ietvēra labas prakses apmaiņu dažādos forumos, divpusēju atbalstu dalībvalstīm, *RED* īstenošanai paredzēta tiešsaistes jautājumu un atbilžu rīka izveidi un atjaunināšanu, pastāvīgu darbu transponēšanas jomā, ieteikumu un norādījumu pieņemšanu saistībā ar plānošanu, atļauju piešķiršanu un vides tiesību aktiem, atbalstu dalībvalstīm reformu īstenošanai atļauju piešķiršanas procesā saskaņā ar tehniskā atbalsta instrumentu (TAI), atbalstu investīcijām saistībā ar atļauju piešķiršanu un reformām saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma un *LIFE* apakšprogrammas "Pāreja uz tīru enerģiju" (*CET*) 2024. un 2025. gada uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. Kā paziņots Lētākas enerģijas rīcības plānā, Komisija paplašina *Accele-RES* īstenošanas plānu, pilnībā izmantojot Atļauju piešķiršanas un saskaņotās rīcības ekspertu grupas (*CA-RES*) potenciālu, pastiprinot paraugprakses apmaiņu un šķēršļu apzināšanu, uzlabojot tiešsaistē pieejamos norādījumus par atļauju piešķiršanu un sniedzot TAI atbalstu.

Priekšlikums atbilst Elektroenerģijas tirgus direktīvai, kuras pamatā ir pieeja, kas paredz atļauju piešķiršanas procedūru piemērošanu jaunai jaudai, atspoguļojot pieeju, kas izmantota

¹⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Lētākas enerģijas rīcības plāns. Enerģētikas savienības patiesās vērtības atraisīšana: lētas, efektīvas un tīras enerģijas nodrošināšana ikvienam Eiropas iedzīvotājam, COM(2025) 79 final.

atļauju piešķiršanas procedūrās ūdeņraža un gāzes dekarbonizācijas paketē¹⁵, vienlaikus izmantojot iespēju vēl vairāk paātrināt atļauju piešķiršanu pārvades un sadales tīklu pārjaunošanas, modernizācijas vai energoatjaunināšanas projektiem.

Priekšlikums ir saskanīgs arī ar grozījumiem atļauju piešķiršanas procedūrās, kas ieviestas Gāzes tirgus direktīvas paketē, un paredz tikai inkrementālus grozījumus, kuriem nevajadzētu radīt ietekmi uz paketē sākotnēji iekļauto pasākumu transponēšanu.

Priekšlikums atbilst arī atļauju piešķiršanas režīmam kopīgu un savstarpēju interešu infrastruktūras projektiem, kas atlasīti saskaņā ar *TEN-E* regulu. Paredzot vispārēju režīmu aktīviem, kas nav atlasīti saskaņā ar regulu, ar šo priekšlikumu tiek izveidots pastiprinošs atļauju piešķiršanas paātrināšanas regulējums, kura pamatā ir stingrāki noteikumi, kas piemērojami būtiskiem infrastruktūras projektiem, kuri noteikti saskaņā ar *TEN-E* regulu.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir saskanīgs ar zaļā kursa mērķi līdz 2030. gadam par 55 % samazināt SEG emisijas un Eiropas Klimata aktā noteikto pienākumu 2050. gadā panākt klimatneitralitāti, kā arī tīras rūpniecības kursa mērķiem nodrošināt Eiropas rūpniecībai piekļuvi cenas ziņā pieejamai enerģijai, samazināt enerģijas rēķinus un paātrināt tīras enerģijas ieviešanu un ražošanu, tai skaitā *KPI* līdz 2030. gadam katru gadu uzstādīt 100 GW atjaunīgās elektroenerģijas jaudas.

Dragi ziņojumā¹⁶ pausts aicinājums vienkāršot un racionalizēt atļauju piešķiršanas un administratīvos procesus, kā arī īstenot Savienības un dalībvalstu koordinētu stratēģisku pieeju pārrobežu infrastruktūras attīstībai. Padome aicināja Komisiju ierosināt stingrāku regulējumu tīkla plānošanai un izvēršanai, lai tā atbilstu Savienības mērķrādītājiem. Padome savos 2025. gada 16. jūnija secinājumos¹⁷ aicināja Komisiju ierosināt tīklu paketi, kurā cita starpā būtu pasākumi Savienības noteikumu par tīkliem vienkāršošanai, Savienības līmeņa, reģionālo un valstu vajadzību integrēšanai, projektu īstenošanas nodrošināšanai un efektīvu izmaksu dalīšanas mehānismu izstrādei pārrobežu kopīgu interešu projektiem, kā arī novērtēt vēl citu tiesību aktu priekšlikumu nepieciešamību, lai paātrinātu atļauju piešķiršanu energoinfrastrukturai.

[Xxxx] ir pieņemts priekšlikums regulai par vidisko novērtējumu paātrināšanu un racionalizēšanu¹⁸. Priekšlikumā ir iekļauta virkne pasākumu vides tiesību aktu vienkāršošanai attiecībā uz to plānu, programmu un projektu uz vides ietekmējuma novērtējumiem, kas saistīti ar digitalizāciju, datu pieejamību sabiedrisko apspriešanu pilnveidošanu un juridiskiem strīdiem. Ierosinātie pasākumi, kas saistīti ar vides tiesību aktiem Tīklu paketē, ir vērsti uz atjaunīgās enerģijas un infrastruktūras projektiem un ir saderīgi ar vispārējiem vienkāršošanas pasākumiem, kas ierosināti priekšlikumā regulai par vidiskās ietekmes novērtējumu paātrināšanu un uzlabošanu.

¹⁵ Konkrēti, 8. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu (OV L, 2024/1788).

¹⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059.

¹⁷ Eiropas Savienības Padome, 10279/25.

¹⁸ [Atsauce uz Regulu par vidiskās ietekmes novērtējumu paātrināšanu]

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikums ir balstīts uz diviem juridiskajiem pamatiem, un tie ir:

– Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 194. panta 2. punkts, kurš nodrošina juridisko pamatu pasākumu ierosināšanai attiecībā uz jaunu un atjaunīgu enerģijas veidu attīstību un enerģijas tirgus darbības nodrošināšanu, kas ir LESD 194. panta 1. punkta c) un a) apakšpunktā noteiktie Savienības enerģētikas rīcībpolitikas mērķi.

Šis juridiskais pamats ir vajadzīgs, lai grozītu Atjaunojamo energoresursu direktīvu, Elektroenerģijas tirgus direktīvu un Gāzes tirgus direktīvu;

– LESD 192. panta 1. punkts, kas ir Savienības vides politikas juridiskais pamats. Šis juridiskais pamats ir vajadzīgs, lai ieviestu mērķtiecīgus pielāgojumus konkrētos Savienības vidiskajos noteikumos nolūkā paātrināt atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgās enerģijas un energoinfrastruktūras projektiem.

Šajā priekšlikumā ierosinātie pasākumi attiecas uz iepriekš minētajām jomām. To mērķis ir veicināt atjaunīgās enerģijas ātrāku izvēršanu un integrāciju, paātrinot atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgās enerģijas ražošanas, pārvades un sadales tīklu, kā arī krātuvju un uzlādes staciju projektiem. Pasākumi skar arī vidiskās ietekmes novērtējumu noteikumus kā daļu no elementiem, kuru mērķis ir vienkāršot un paātrināt minētās procedūras.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Ierosināto grozījumu mērķis ir veicināt atjaunīgās enerģijas integrāciju energosistēmā, vienkāršojot un saīsinot atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgās enerģijas ražošanas, kā arī pārvades un sadales tīklu, krātuvju un uzlādes staciju projektiem. Ierosinātie grozījumi atbilst **subsidiaritātes** principam, jo rīcība Savienības līmenī palīdzēs sasniegt šo mērķi efektīvāk nekā rīcība valsts līmenī.

ES rīcības nepieciešamība

ES enerģētikas mērķu sasniegšana bez papildu rīcības atjaunīgās enerģijas izvēršanai ES līmenī nebūtu rentabla. Ir vajadzīga ES pieeja, lai nodrošinātu pareizos stimulus dalībvalstīm koordinēti paātrināt enerģētikas pārkārtošanu uz energoefektīvāku energosistēmu, kas lielā mērā balstīta uz atjaunīgajiem energoresursiem. Pārskatītajā *RED* jau ir iekļauti noteikumi par atļauju piešķiršanu atjaunīgajiem energoresursiem, apvienotām krātuvēm un saistītiem tīkliem. Turklāt Gāzes tirgus direktīvā jau ir iekļauti noteikumi par atļauju piešķiršanas procedūrām, ar ko nosaka prasības atļauju piešķiršanai gāzes un ūdeņraža aktīviem. Visbeidzot, Elektroenerģijas tirgus direktīvā ir iekļauti noteikumi par atļauju piešķiršanas procedūrām, taču tie attiecas tikai uz procedūrām saistībā ar jaunu jaudu. Ir vajadzīga ES rīcība, lai koordinētā veidā vēl vairāk uzlabotu minēto tiesisko regulējumu, paātrinot atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz atjaunīgajiem energoresursiem, tīkliem, krātuvēm un uzlādes stacijām, kā arī nodrošinot saskaņotību dalībvalstu starpā un enerģētikas savienības labu darbību. Ņemot vērā to, ka dalībvalstu enerģētikas rīcībpolitikas atšķiras, ES mēroga rīcība, kas tiek atbalstīta ar stingru pārvaldības sistēmu, visticamāk, sasniegs ES klimata mērķrādītāju un nepieciešamo atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu salīdzinājumā ar tikai valsts vai vietēja mēroga rīcību.

ES pievienotā vērtība

ES rīcība atjaunīgās enerģijas jomā saskaņā ar pārskatīto *RED* un tīklu jomā saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus direktīvu un Gāzes tirgus direktīvu nodrošina pievienoto vērtību, jo tā ir efektīvāka un lietderīgāka nekā atsevišķu dalībvalstu rīcība un ļauj izvairīties no sadrumstalotas pieejas, koordinēti risinot Savienības energosistēmas pārkārtošanu. Tā nodrošina siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesārņojuma neto samazinājumu, aizsargā biodaudzveidību, izmanto iekšējā tirgus radītos ieguvumus, pilnībā izmanto apjomradītu ietaupījumu un Eiropas līmeņa tehnoloģiskās sadarbības sniegtās priekšrocības, kā arī rada investoriem pārliecību par ES mēroga tiesisko regulējumu. ES līmeņa rīcība kopā ar dalībvalstu līmeņa rīcību var likvidēt vairākus šķēršļus publiskā un privātā sektora investīcijām, papildinot un stiprinot valsts un vietējā līmeņa rīcību.

Priekšlikuma mērķi nevarētu tādā pašā mērā sasniegt ar valstu pasākumiem. Vienlaikus tas paredz lielu rīcības brīvību dalībvalstīm attiecībā uz to atļauju piešķiršanas sistēmu nianšu reglamentēšanu. Priekšlikums paredz lejupēju pieeju, bet arī saglabā un stiprina kompetences valstu līmenī, un tāpēc tiek uzskatīts, ka tas atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitāte**

Iniciatīva atbilst proporcionalitātes principam. Ņemot vērā pastāvīgo ģeopolitisko situāciju, ko radījis Krievijas iebrukums Ukrainā, un nepieciešamību palielināt enerģētisko drošību un ES konkurētspēju, noteikti ir nepieciešama turpmāka rīcība, lai paātrinātu atjaunīgo energoresursu un attiecīgi arī elektrotīklu un ūdeņraža ražošanas iekārtu, kā arī ūdeņraža sistēmas infrastruktūras izvēršanu. Ierosinātie pasākumi palīdz efektīvi uzlabot ātrāku un mērķtiecīgāku energoinfrastruktūras, atjaunīgās enerģijas, krātuvju un uzlādes staciju attīstību, neradot būtiskas izmaksas sistēmu operatoriem / projektu virzītājiem un dalībvalstīm, valstu regulatīvajām iestādēm un Energoregulatoru sadarbības aģentūrai. Priekšlikumā panāktais līdzsvars starp pienākumiem un dalībvalstīm atvēlēto elastību attiecībā uz to, kā sasniegt mērķus, tiek uzskatīts par pienācīgu, ņemot vērā nepieciešamību sasniegt 2030. gada klimata un enerģētikas mērķrādītājus un Eiropas Klimata aktā noteikto klimatneitralitātes mērķi, kā arī steidzamību samazināt gan Savienības energoatkarību, gan enerģijas cenas.

Šie Direktīvas (ES) 2018/2001 grozījumi attiecas tikai uz to, kas tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai vēl vairāk vienkāršotu un racionalizētu atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz atjaunīgās enerģijas ražošanas, pārvades un sadales tīklu, krātuvju un uzlādes staciju projektiem un lai paātrinātu atjaunīgās enerģijas izvēršanu un integrāciju. Attiecībā uz infrastruktūras plānošanu izmaiņas Direktīvā (ES) 2019/944 skar tikai vienu pantu, kas ir cieši saistīts ar Savienības tīkla desmit gadu attīstības plānu, un tādejādi tikai saistītās izmaiņas *TEN-E* regulā. Izmaiņu mērķis ir precizēt saikni starp direktīvu un *TEN-E* regulu un saskaņot formulējumu ar izmaiņām, kas ieviestas ar Gāzes paketi (Direktīva (ES) 2024/1788).

Īpaša sadaļa par proporcionalitāti tika iekļauta arī visu apsvērto risinājumu ietekmes novērtējumā (7.4. sadaļa). Priekšlikuma pamatā ir 2. politikas risinājums, kas tiek uzskatīts par samērīgu ar problēmas būtību, jo tajā galvenā uzmanība pievērsta pašreizējo procesu racionalizēšanai un piedāvāti jauni būtiski instrumenti, kas tiek uzskatīti par efektīviem šīs iniciatīvas mērķu sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir direktīva, ar ko groza šādas direktīvas:

- – Direktīvu (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu, stiprinot tās ar atļauju piešķiršanu saistītos noteikumus (2., 15.c, 15.d, 16. un 17. pants);
- – Direktīvu (ES) 2019/944 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu, stiprinot noteikumu par atļauju piešķiršanas procedūrām (8. pants) ar īpašiem atļauju piešķiršanas paātrināšanas pasākumiem un ieviešot pasākumus alternatīvu risinājumu apzināšanai un kompensācijas pasākumu ieviešanai, kad tiek piemērota Direktīvā 92/43/EEK, Direktīvā 2000/60/EK un Direktīvā 2009/147/EK paredzētā atkāpe (8.a pants);
- – Direktīvu (ES) 2024/1788 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu, nodrošinot konsekveni starp tās noteikumiem par atļauju piešķiršanas procedūrām (8. pants) un Direktīvas (ES) 2019/944 noteikumiem.

3. **EX POST** IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Ņemot vērā ierosināto grozījumu mērķtiecīgo raksturu un nesenos – 2023. gadā veiktos – grozījumus Direktīvā (ES) 2018/2001, nebija iespējams veikt *ex post* izvērtēšanu. Ietekmes novērtējumā tika iekļauts īstenošanas ziņojums, kurā uzsvars likts uz galvenajiem atļauju piešķiršanas noteikumiem, kas ir daļa arī no šā priekšlikuma. Dalībvalstīm noteiktais termiņš šīs direktīvas plānošanas un ar atļauju piešķiršanu saistīto noteikumu transponēšanai lielākoties bija 2024. gada jūlijs, bet arī 2025. gada maijs (15.b, 15.c un 16.a pants), savukārt atjaunīgo resursu apguves teritoriju noteikšanas termiņš bija 2026. gada 21. februāris. Tāpēc ziņojumā bija iekļauti provizorisks rezultāti, kas iegūti no spēkā esošajiem līgumiem par atļauju piešķiršanas regulējuma transponēšanu un īstenošanu. Ieinteresēto personu saņemtās atsauksmes liecina, ka pat tajās dalībvalstīs, kurās spēkā esošais regulējums ir transponēts un tiek īstenots, joprojām pastāv problēmas, kas kavē atļauju ātru piešķiršanu un izvēršanu. Tāpēc ierosinātie pasākumi galvenokārt attiecas uz jautājumiem, kas ar 2023. gada grozījumiem nav risināti vai ir risināti tikai daļēji, tādējādi papildinot pašreizējos pasākumus ar nelielām izmaiņām – lielākoties pašreizējā regulējumā.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Saskaņā ar Labāka regulējuma pamatnostādņēm Komisija no 2025. gada 13. maija līdz 5. augustam tīmekļvietnē “Izsakiet viedokli” rīkoja visaptverošu atklātu sabiedrisko apspriešanu tiešsaistē. Apspriešana aptvēra šādus tematus: i) *TEN-E* regulas vispārējā darbība; ii) ES infrastruktūras plānošana; iii) elektrotīkla plānošana valsts līmenī; iv) elektrotīkla uzņemspēja; v) atļauju piešķiršana; vi) investīcijas tīkla infrastruktūrā; vii) piegādes ķēdes; viii) digitalizācija un noturība, kā arī ix) vienkāršošana.

Kopumā apspriešanās tika saņemtas 197 atbildes. Papildus tām tika saņemtas divas e-pasta vēstules, izmantojot apspriešanas funkcionālo pastkastīti. Uz katru atklātās sabiedriskās apspriešanas jautājumu ar atbilžu variantiem tika saņemtas 197 atbildes, un tas nozīmē, ka katrs respondents atbildēja uz katru jautājumu. Dažos jautājumos respondentiem tika prasīts piecu punktu skalā novērtēt, kādā mērā viņi piekrīt vai nepiekrīt apgalvojumiem. Skala bija šāda: i) pilnībā nepiekrītu, ii) drīzāk nepiekrītu, iii) ne piekrītu, ne nepiekrītu, iv) drīzāk piekrītu, b) pilnībā piekrītu. Tika dots arī atbildes variants “nezinu”.

Aptuveni trešdaļa respondentu (34 %; 36 % uzņēmumu, 37 % uzņēmumu apvienību, 14 % NVO, 10 % valsts iestāžu) ziņoja, ka *TEN-E* regulas atļauju piešķiršanas noteikumi ir neskaidri un nav viegli īstenojami, 16 % respondentu saglabāja neitralitāti, savukārt 34 % norādīja atbildi “nezinu”. Lielākā daļa no 83 % respondentu (92 % uzņēmumu, 83 % uzņēmumu apvienību, 29 % NVO, 70 % valsts iestāžu) atbalstīja vidisko novērtējumu vienkāršošanu un racionalizēšanu (tikai 5 % bija neitrāla nostāja, un 5 % norādīja atbildi “nezinu”). Tāpat 82 % respondentu (83 % uzņēmumu, 81 % uzņēmumu apvienību, 79 % NVO, 80 % valsts iestāžu) piekrita, ka atļauju piešķiršanas procedūras būtu pilnībā jādigitalizē (tikai 7 % respondentu bija neitrāla nostāja un 9 % norādīja atbildi “nezinu”). Papildus tam – 77 % respondentu (78 % uzņēmumu, 85 % uzņēmumu apvienību, 50 % NVO, 70 % valsts iestāžu) piekrita, ka tīklu atļauju piešķiršanas termiņi būtu jāsaīsina vai jānosaka, ja tādu nav, un tikai 7 % respondentu saglabāja neitralitāti, savukārt 9 % norādīja atbildi “nezinu”.

Turklāt 64 % respondentu piekrita tam, ka atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz krātuvju aktīviem būtu jāvienkāršo (59 % uzņēmumu, 81 % uzņēmumu apvienību, 50 % NVO, 70 % valsts iestāžu), 13 % bija neitrāla nostāja, bet 18 % norādīja atbildi “nezinu”. Nedaudz vairāk (69 %) atbalstīja atļauju piešķiršanas procedūru vienkāršošanu sadales tīkla projektiem, maza mēroga atjaunīgo energoresursu projektiem un tādām darbībām kā pārprofilēšana, pārjaunošana un energoatjaunināšana (67 % uzņēmumu, 80 % uzņēmumu apvienību, 50 % NVO, 60 % valsts iestāžu), bet 8 % respondentu bija neitrāla nostāja, un 19 % norādīja atbildi “nezinu”. 71 % respondentu piekrita, ka būtu jāvienkāršo atļauju piešķiršanas procedūras hibrīdprojektiem (projektiem, kuros apvienotas dažādas tehnoloģijas, arī krātuves) un citiem inovatīviem risinājumiem (72 % uzņēmumu, 85 % uzņēmumu apvienību, 43 % NVO, 60 % valsts iestāžu), bet 11 % respondentu bija neitrāla nostāja, un 14 % norādīja atbildi “nezinu”.

Vienlaikus notika divi publiski īstenošanas dialogi – viens par vidiskās ietekmes novērtējumiem un atļauju piešķiršanu, ko rīkoja komisāre *Jessika Roswall*¹⁹, un viens par atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un saistītajai infrastruktūrai, ko rīkoja komisārs *Dan Jannik Jørgensen*²⁰. Abos dialogos ieinteresētās personas norādīja uz nepieciešamību vienkāršot atļauju piešķiršanu, jo īpaši saistībā ar vidiskās ietekmes novērtējumiem, kā arī uz nepieciešamību pastiprināt centienus spēkā esošo ES tiesību aktu īstenošanā un labas prakses izplatīšanā. Komisāra *Jørgensen* rīkotajā īstenošanas dialogā tika uzsvērti arī nepieciešamība vēl vairāk **vienkāršot procedūras** (jo īpaši attiecībā uz maza mēroga projektiem, krātuvēm un energoatjaunināšanu), paplašināt **sevišķi svarīgu sabiedrības interešu** principa piemērošanu, noteikt **mērķorientētus atbrīvojumus** no konkrētiem ES tiesību aktiem, paātrināt atļauju piešķiršanas procesu **digitalizāciju** un uzlabot **datu pieejamību**.

Turklāt jaunākajā ziņojumā par stāvokli reģionos un pilsētās²¹ viena no reģionu un pilsētu prasībām Eiropai bija paātrināt atļauju piešķiršanu atjaunīgajiem energoresursiem, un tie norādīja, ka administratīvo procesu kavēšanās ir viens no galvenajiem šķēršļiem savlaicīgai izvēšanai, kas joprojām pastāv. Vienlaikus tie lūdza izstrādāt saskaņotu ES mēroga digitālo atļauju piešķiršanas sistēmu, kas, to ieskatā, samazina birokrātiju un atbalsta ātrāku

¹⁹ [Īstenošanas dialogs par vidiskās ietekmes novērtējumiem un atļauju piešķiršanu – vide.](#)

²⁰ [Īstenošanas dialogs par atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un saistītajai infrastruktūrai ar komisāru *Jørgensen* – Eiropas Komisija.](#)

²¹ Eiropas Reģionu komiteja, “ES 2025. gada pārskats par stāvokli Eiropas Savienības reģionos un pilsētās” (2025. gada oktobris): [Stāvoklis Eiropas Savienības reģionos un pilsētās | Eiropas Reģionu komiteja.](#)

apstiprināšanu vietējā līmenī, atsaucoties uz mūsu priekšlikumu par atļauju piešķiršanas procedūru turpmāku digitalizāciju un centralizāciju.

Šīs atbildes apstiprināja nepieciešamību rīkoties, lai vienkāršotu un paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras. Saņemtās atsauksmes ir labi atspoguļotas priekšlikumā, kas risina iepriekš minētos jautājumus, saistībā ar kuriem liela daļa respondentu norādīja, ka ir jāvienkāršo, jāpaātrina un jādigitalizē atļauju piešķiršanas process.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija veica šo analīzi, izmantojot dažādus informācijas kanālus. Sagatavojot ietekmes novērtējumam pievienoto īstenošanas ziņojumu, tika veikta dokumentu juridiska un politiska analīze. Pirmkārt, Komisija ņēma vērā arī dalībvalstu pieredzi saistībā ar to *RED* noteikumu īstenošanu, kas attiecas uz atļauju piešķiršanu, un šī pieredze tika apkopota, veicot īpašu pētījumu “Tehniskais atbalsts AER politikas izstrādei un īstenošanai – AER iekārtu atļauju izsniegšanas un administratīvo procedūru vienkāršošana” (*RES Simplify*)²², kas tika publicēts 2023. gada aprīlī. Papildus attiecīgajiem leģislatīvajiem dokumentiem primārais avots bija Komisijas pašas darbs saistībā ar pārskatītās *RED* sadaļas par atļauju piešķiršanu īstenošanu, veicot arī transponēšanas pārbaudes. Informācija par transponēšanas pārbažu progresu tika apkopota 2025. gada jūnijā, sagatavojot pirmo progresu ziņojumu, kas Komisijai iesniegts saskaņā ar īpašu spēkā esošu līgumu “Juridiskās palīdzības sniegšana, lai pārbaudītu to, kā dalībvalstis ir transponējušas Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 18. oktobra grozošo Direktīvu (ES) 2023/2413”. Analīzē tika izvērtēti arī konstatējumi, kas izdarīti patlaban notiekošā pētījumā “Tādu pasākumu progresu pārraudzība, kuru mērķis ir racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras saskaņā ar pārskatīto *RED* un Ārkārtas noteikumu regulu, un ar atļauju piešķiršanu saistītu *KPI* izstrāde”, un tā pirmais starpposma ziņojums, ko Komisija saņēma 2025. gada jūlijā, kā arī pētījums par Komisijas ieteikuma par atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu īstenošanas pārraudzību²³. Turklāt šo ziņojumu papildināja ekspertu grupas atjaunīgās enerģijas projektu atļauju piešķiršanas paātrināšanas jautājumos diskusiju rezultāti sešās sanāksmēs, kas notika pēc 2023. gada aprīļa, un ieinteresēto personu viena pasākuma rezultāti, diskusiju rezultāti attiecībā uz atļauju piešķiršanas noteikumu īstenošanu saskaņotajā rīcībā saistībā ar *RED* (*CA-RES*)²⁴, kā arī secinājumi, kas izdarīti 2025. gada jūnijā notikušajā īstenošanas dialogā ar komisāru *Jørgensen* par atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un saistītai infrastruktūrai²⁵. Turklāt attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūrām, kas piemērojamas energoinfrastruktūrai, tās tika novērtētas kā daļa no “Pētījuma par valsts atļauju piešķiršanas procesu, kas piemērojams enerģijas pārvades infrastruktūras projektiem, galveno uzmanību pievēršot kopīgu interešu projektiem un savstarpēju interešu projektiem saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 III nodaļu”, kuru Komisija pasūtīja un publicēja 2025. gada sākumā²⁶. Šajā pētījumā tika konstatētas nepilnības, kas jānovērš, lai veicinātu

²² Galīgais ziņojums ir pieejams šeit: [Technical support for RES policy development and implementation – simplification of permission and administrative procedures for RES installations \(RES Simplify\) – Eiropas Savienības Publikāciju birojs](#).

²³ Eiropas Komisija, Enerģētikas ģenerāldirektorāts, COWI, Eclareon un Prognos, *Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – final report*, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/2257747>.

²⁴ www.ca-res.eu

²⁵ Sk. 18. zemsvītras piezīmi.

²⁶ Eiropas Komisija, Enerģētikas ģenerāldirektorāts, Milieu, Bruggeman, V., Vona, L., Moreira, G. un citi, *Study on national permit granting process applicable to energy transmission infrastructure projects with a focus on projects of common interest and projects of mutual interest under Chapter III of*

vienotu un efektīvu atļauju piešķiršanas sistēmu, kas atbalsta nozīmīgu infrastruktūras projektu savlaicīgu izvēršanu, kā arī citi trūkumi, kas saistīti ar vidiskās ietekmes novērtējumiem, procedūru skaidrību un sabiedrības atbalstu.

- **Ietekmes novērtējums**

Šim priekšlikumam tika sagatavots ietekmes novērtējums, un Regulējuma kontroles padome sniedza pozitīvu atzinumu ar piezīmēm (RSB/RM/cdd – rsb(2025)9584707).

Tika izvērtēti trīs risinājumi (skatīt tabulu turpmāk).

Enerģijas infrastruktūrai, atjaunīgajai enerģijai un krātuvju projektiem, kā arī uzlādes stacijām piemērotu atļauju piešķiršanas procedūru saīsināšana un vienkāršošana	C.1	Atbalsts spēkā esošo tiesību aktu īstenošanai un norādījumu izdošana
	C.2	Mērķtiecīgas izmaiņas tiesību aktos atļauju piešķiršanas paātrināšanai
	C.3	Centralizēts ES mēroga atļauju piešķiršanas koordinēšanas režīms konkrētiem liela mēroga energoinfrastruktūras projektiem (“28. režīms”)

Pasākums C.2, kas ir vēlamais risinājums un šā priekšlikuma pamats, ietver tiesību aktu grozījumus, kas vēl vairāk paātrinātu un vienkāršotu atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz pārrobežu un valsts pārvades tīkliem un vietējiem sadales tīkliem, kā arī atjaunīgās enerģijas un krātuvju projektiem un uzlādes stacijām. Šādi grozījumi varētu ietvert: 1) ES līmeņa satvara izveidi paātrinātai atļauju piešķiršanai elektroenerģijas sadales, pārvades un krātuvju projektiem un uzlādes stacijām, tai skaitā saskaņošanu ar ES līmeņa atļauju piešķiršanas noteikumiem, ko piemēro ūdeņraža infrastruktūrai, un tās turpmāku stiprināšanu; 2) izmaiņu ieviešanu pārskatītajā *RED*, kā arī 3) enerģētikas aktīviem piemērojamo vidiskās ietekmes novērtējumu vienkāršošanu un racionalizēšanu; atbrīvojuma no konkrētiem novērtējumiem vai to elementiem piemērošanu konkrētiem projektiem to raksturlielumu dēļ.

Status quo scenārijs kā politikas risinājums tika noraidīts jau pašā sākumā, jo konstatētās problēmas saglabātos vai pat palielinātos un tādējādi kavētu noteikto mērķu sasniegšanu. Salīdzinājumā ar 1. un 3. risinājumu 2. risinājums tika uzskatīts par labāku attiecībā uz ietekmi, efektivitāti, saskaņotību, subsidiaritāti un proporcionalitāti. Tika apzināti turpmāk aprakstītie ietekmes veidi.

Ekonomiskā ietekme

Izveidojot skaidru satvaru ar konkrētiem īsākiem termiņiem un vienkāršākām procedūrām AER projektu, tīklu, krātuvju un uzlādes staciju attīstībai, priekšlikums ļautu saīsināt projektu sagatavošanas laiku un tādējādi sniegtu pozitīvus ekonomiskus ieguvumus. To apstiprina pieredze, kas gūta, īstenojot ar Ārkārtas noteikumu regulu ieviestos saistošos un fakultatīvos pasākumus atļauju piešķiršanas paātrināšanai. Vācija ir plaši izmantojusi minētajā regulā paredzētos pasākumus, tādējādi ievērojami paātrinot atļauju piešķiršanu. Ir gaidāms, ka,

novēršot kavēšanos projektu īstenošanā, tiks nodrošināti šādi ieguvumi: kopumā samazināsies elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas un uzlabosies kopējā labklājība.

Konkurētspēja

Kopumā, ja Eiropa varētu ievērojami saīsināt plānošanas un atļauju piešķiršanas procedūras, papildus tiešiem ekonomiskiem ieguvumiem uzlabotos arī tās konkurētspēja salīdzinājumā ar tiešajiem konkurentiem, piemēram, pateicoties izmaksefektīvai rūpniecības elektrifikācijai.

Digitalizācija

Saskaņā ar priekšlikumu dalībvalstīm būtu jāturpina digitalizēt savas atļauju piešķiršanas procedūras, integrējot digitālos rīkus, jāizveido un pastāvīgi jāatjaunina platformas ar attiecīgajiem datiem un jāpilnveido savu darbinieku prasmes, lai viņi varētu strādāt ar jaunajiem digitālajiem elementiem.

Administratīvais slogs

Priekšlikumā paredzētie pasākumi ir jāīsteno valsts un vietējām iestādēm, proti, tām: jānodrošina, ka atļauju izsniegšanas iestādēm ir viss nepieciešamais personāls, prasmes un rīki, lai tās varētu apstrādāt pieaugošo atļauju pieprasījumu skaitu, jānosaka īsāki atļauju piešķiršanas termiņi un jāvienkāršo atļauju piešķiršanas procedūras konkrētiem projektiem un energoatjaunināšanai, jāizveido digitālas platformas un rīki atļauju piešķiršanas procesam un ieguvumu sadales shēmu izstrādei, lai veicinātu sabiedrības līdzdalību atjaunīgās enerģijas projektos, kā arī jāizstrādā jaunas procedūras kā vienoti kontaktpunkti elektroenerģijas pārvades un sadales infrastruktūrai kopumā, kā arī krātuvēm un uzlādes stacijām, kas nav pārskatītās RED darbības jomā. Tomēr šī īstermiņa ietekme uz izmaksām nodrošinātu ietaupījumus vidējā termiņā un ilgtermiņā, jo procedūras būtu racionalizētas, vienkāršotas un ātrākas.

Sociālā ietekme

Papildu pasākumu ierosināšana stiprinātu savlaicīgu un efektīvu sabiedrības iesaisti un veicinātu sabiedrības atbalstu atjaunīgās enerģijas projektiem. Pasākumi noteikti ietver noteikumus, kuru mērķis ir palielināt sabiedrības līdzdalību un tādējādi sabiedrības atbalstu atjaunīgo energoresursu projektiem. Pārskatot pašreizējos pasākumus attiecībā uz sabiedrības atbalstu atjaunīgās enerģijas projektiem, Komisija varēs novērtēt iespēju ieviest pasākumus, kas sniedz tiešu vai netiešu labumu patērētājiem, piemēram, ieguvumu sadales shēmas un darbvietu radīšanu.

Ietekme uz vidi

Energoinfrastruktūras, jo īpaši elektrotīklu, attīstības nodrošināšana ir būtiska, lai palielinātu atjaunīgās enerģijas ražošanas īpatsvaru energoresursu struktūrā, novēršot vidiskos zudumus apgrūtinājumu dēļ. AER integrācija ļaus ierobežot fosilā kurināmā izmantošanu, samazinot SEG emisijas, un tādējādi risinās divus galvenos biodaudzveidības zuduma iemeslus: klimata pārmaiņas un gaisa piesārņojumu. Priekšlikums ietver pasākumus, kuru mērķis ir ātrāka atļauju piešķiršana un tādējādi ātrāka un plašāka izvēršana, kas ir saistīta ar lielāku teritoriju izmantošanu un tāpēc ietekmē vidi, taču minētie pasākumi ir izstrādāti tā, lai nemazinātu vides aizsardzības līmeni.

Būtisku ietekmi uz dabisko un cilvēka radīto vidi rada ne tikai SEG emisijas un emisijas, kas nav CO₂ emisijas. Šī ietekme ir lielā mērā atkarīga no izmantotās tehnoloģijas, aktīvu atrašanās vietas un apkārtējās faunas un floras vides stāvokļa. Tomēr šī ietekme tiek mazināta ierosināto pasākumu plānošanā, ieviešot aizsardzības pasākumus.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikums nav saistīts ar *REFIT*, tomēr tajā ir iekļauti pasākumi, kas rada pozitīvu ietekmi vienkāršošanas un uzlabotas efektivitātes ziņā, piemēram, atļauju piešķiršanas termiņu saīsināšana vienkāršo procesu, precīzē pašreizējo regulējumu un samazina administratīvo slogu projektu virzītājiem. Priekšlikums ir sagatavots izmantošanai interneta vidē, kā arī ir piemērots gan fiziskai, gan digitālai videi. Tas ietver pasākumus, kuru mērķis ir veicināt atļauju piešķiršanas procedūru digitalizāciju, kā arī tādu ar vidi saistītu datu un informācijas vākšanu un izplatīšanu, kas ir vajadzīgi attiecīgo novērtējumu veikšanai un apstiprināšanai. Šie digitālie rīki arī nodrošinās procedūru centralizāciju, lai atvieglotu iedzīvotāju un uzņēmumu piekļuvi tām. Visos šajos digitālajos risinājumos tiks ņemti vērā datu aizsardzības un kibernetikas jautājumi saskaņā ar vispārējo ES politiku.

- **Pamattiesības**

Attiecībā uz atbilstību Pamattiesību hartai šīs pārskatīšanas vispārējais mērķis ir vienkāršot un racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras, ko piemēro energoinfrastruktūrai, piemēram, tīkliem, krātuvēm un uzlādes stacijām, kā arī atjaunīgajai enerģijai, lai veicinātu atjaunīgās enerģijas integrāciju un samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas. Tas pilnībā atbilst Pamattiesību hartas 37. pantam, kas paredz, ka augsts vides aizsardzības līmenis un vides kvalitātes uzlabošana ir jāintegrē Savienības rīcībpolitikās un jānodrošina saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums papildu izmaksas Savienības budžetam neradīs. Ir paredzētas tikai dažas finansējuma vajadzības pētījumiem, lai atbalstītu transponēšanas pārbaudes.

Ar šo priekšlikumu groza spēkā esošu direktīvu par atjaunīgās enerģijas izmantošanas veicināšanu, un tādējādi tiek lēsts, ka administratīvā ietekme un izmaksas būs mērenas, jo ir izveidota lielākā daļa nepieciešamo struktūru un noteikumu. Dalībvalstīm radīsies izmaksas, īstenojot jauno pienākumu izveidot digitālu, centralizētu platformu visām nepieciešamajām atļaujām, kā arī iecelt koordinatoru, taču laika gaitā šie ieguldījumi samazinās administratīvos izdevumus un darba slodzi. Turklāt paredzams, ka procedūru vispārēja racionalizēšana nodrošinās ievērojamus izmaksu ietaupījumus dalībvalstīm. Šajā nolūkā jāņem vērā arī tas, ka visas izmaksas, kas rodas atjaunīgo energoresursu izvēršanas un integrācijas turpmāka pieauguma dēļ, tiks līdzsvarotas ar citiem ekonomiskiem, vidiskiem un sociāliem ieguvumiem, piemēram, lielāku piegādes drošību, aizstājot no trešām valstīm importētu fosilo kurināmo, un labāku noturību pret ārējiem faktoriem, vienlaikus veicinot oglekļa piesaistīšanu un samazinot gaisa piesārņojumu.

Ar šo priekšlikumu tiek grozītas arī spēkā esošās direktīvas par ietekmes uz vidi novērtējumu, par savvaļas putnu un dabisko dzīvotņu, kā arī savvaļas faunas un floras aizsardzību. Izmaiņas direktīvās par savvaļas putnu un dabisko dzīvotņu, kā arī savvaļas faunas un floras aizsardzību izmaksas neradīs. Ņemot vērā grozījumus, kas ieviesti attiecībā uz ietekmes uz vidi novērtējumu, pasākums, kas paredz izveidot datubāzi ar visiem attiecīgajiem vides datiem un informāciju, prasīs zināmas izmaksas, taču dažās dalībvalstīs šādas datubāzes jau ir.

Attiecībā uz pārējām izmaiņām tiek lēsts, ka administratīvā ietekme un izmaksas būs mērenas, jo ir izveidota lielākā daļa nepieciešamo struktūru un noteikumu.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Pēc tam, kad līdztiesīgie likumdevēji būs pieņēmuši šo grozīto direktīvu, Komisija transponēšanas periodā veiks turpmāk uzskaitītās darbības, lai atvieglotu tās transponēšanu:

- pieejamība divpusējām sanāksmēm ar dalībvalstīm un to uzaicinājumiem, ja rodas konkrēti jautājumi par direktīvas transponēšanu;
- skaidrojumu un tehniskā atbalsta sniegšana dalībvalstīm, izmantojot tiešsaistes rīku, kas pieejams dalībvalstu pārstāvjiem vaicājumu uzdošanai;
- ieteikumu un norādījumu par atļauju piešķiršanu atjaunināšana, ja nepieciešams.

Pēc transponēšanas termiņu beigām Komisija veiks visaptverošu novērtējumu par to, vai dalībvalstis direktīvu ir transponējušas pilnībā un pareizi.

• Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)

Pēc Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma lietā Eiropas Komisija / Beļģijas Karaliste (lieta C-543/17) dalībvalstīm paziņojumam par valsts transponēšanas pasākumiem jāpievieno pietiekami skaidra un precīza informācija, norādot, kuros valsts tiesību aktos transponēti attiecīgās direktīvas noteikumi. Tas jāsniedz par katru pienākumu, ne tikai “panta līmenī”. Ja dalībvalstis izpilda šo pienākumu, tām principā nebūtu jāšūta Komisijai papildu skaidrojoši dokumenti par transponēšanu.

• Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

Grozījumi Direktīvā (ES) 2018/2001 (šā priekšlikuma 1. pants):

- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 2. pantu, lai ieviestu dažas definīcijas;
- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 15.c pantu, lai ieviestu pienākumu dalībvalstīm nenoteikt lielas teritorijas, kurās atjaunīgas enerģijas projektu īstenošana apriori nav iespējama vidisko apsvērumu, tai skaitā ainavas aizsardzības, dēļ;
- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 15.d pantu, lai ieviestu pasākumus, ar kuriem dalībvalstis nodrošina, ka daļa no atjaunīgās enerģijas projektu ieguvumiem tiek nodota vietējiem iedzīvotājiem un kopienām, kā arī pienākumu iecelt un finansēt neatkarīgu koordinātoru, lai veicinātu dialogu starp projekta virzītāju un plašāku sabiedrību;
- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 16. pantu, lai ieviestu pienākumu dalībvalstīm valsts līmenī izveidot vienotu digitālo portālu visiem atjaunīgās enerģijas, krātuvju un tīkla projektu atļauju piešķiršanas procedūru posmiem. Šim portālam būs arī piekļuve visiem datiem par sugu novērošanu un citiem vides un ģeoloģiskajiem datiem, ko attiecīgās vides iestādes darījušas pieejamus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktu;

- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 16.b pantu, lai svītrotu atsauci uz sugu tīšu nonāvēšanu vai traucēšanu, ja ir pieņemti nepieciešamie ietekmes mazināšanas pasākumi, lai ieviestu klusējot izteiktu apstiprinājumu atļauju piešķiršanas procedūrai ārpus paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām;
- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 16.c pantu, lai iekļautu īpašus noteikumus, kas atvieglo energoatjaunināšanu neatkarīgo no zemes izmantojuma izmaiņām, un lai racionalizētu vidiskās prasības vēja atjaunīgās enerģijas projektu energoatjaunināšanai, ja netiek izmantota papildu zemes platība;
- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 16.d pantu, lai racionalizētu atļauju piešķiršanas noteikumus attiecībā uz atļauju piešķiršanas procesu maza mēroga saules enerģijas iekārtām un saules enerģijas iekārtām uz mākslīgām struktūrām;
- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 16.f pantu, lai atceltu iespēju dalībvalstīm ierobežot sevišķi svarīgu sabiedrības interešu piemērošanu un paplašināt sevišķi svarīgu sabiedrības interešu prezumpcijas piemērošanu, attiecinot to arī uz konfliktiem, kuros konfliktējošās intereses pārsniedz vides intereses;
- Direktīvā (ES) 2018/2001 iekļauj 16.g pantu, lai precizētu apmierinošu alternatīvu risinājumu novērtējuma tvērumu, kā arī tvērumu prasībai piemērot kompensējošus pasākumus attiecīgo Savienības vides tiesību aktu vajadzībām;
- Direktīvā (ES) 2018/2001 iekļauj 16.h pantu, lai reglamentētu atļauju piešķiršanas procedūru attiecībā uz autonomu enerģijas krātuvi, kas nav ūdeņraža krātuve;
- Direktīvā (ES) 2018/2001 iekļauj 16.i pantu, lai reglamentētu atļauju piešķiršanas procesu uzlādes stacijām;
- Direktīvā (ES) 2018/2001 iekļauj 16.j pantu, lai reglamentētu atļauju piešķiršanas procesu atjaunīgās enerģijas iekārtu hibridizācijai;
- groza Direktīvas (ES) 2018/2001 17. pantu, lai konsolidētu visus noteikumus par tīkla pieslēgumu, paplašinātu to darbības jomu un ieviestu skaidrus noteikumus par tīkla pieslēguma atļaujas procedūrām, arī par konkrētiem termiņiem konkrētu projektu pieslēgšanai.

Grozījumi Direktīvā (ES)2019/944 (šā priekšlikuma 2. pants):

- Direktīvas (ES) 2019/944 8. pantu groza, lai reglamentētu atļauju piešķiršanas procedūru attiecībā uz pārvades un sadales sistēmu infrastruktūru, iekļaujot prasību nodrošināt atbilstīgus resursus valsts iestādēm, atļauju piešķiršanas procedūru termiņus, klusējot izteiktu administratīvo lēmumu apstiprinājumu, termiņu, kurā iestādēm jāiesniedz datu pieprasījumi projektu virzītājiem, pagaidu prezumpciju par sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm attiecībā uz elektrotīkliem, pagaidu atbrīvojumu no vides ietekmējuma novērtējumiem un pienācīgiem novērtējumiem attiecībā uz esošo pārvades tīklu un sadales tīklu pārjaunošanu, modernizāciju vai energoatjaunināšanu, aspektus, kas saistīti ar projektu novērtēšanu saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK un slāpekļa emisiju novērtēšanu, ko var veikt, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvai 92/43/EEK, un vidiskos novērtējumus attiecināt tikai uz jauniem aktīviem. Visbeidzot, šis pants tiek grozīts, lai dalībvalstīm noteiktu pienākumu izveidot digitālas platformas atļauju pieteikumu apstrādei. Šīm platformām būs arī piekļuve visiem datiem par sugu novērojumiem un citiem vides un ģeoloģiskajiem

datiem, ko attiecīgās vides iestādes darījušas pieejamus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktu;

- Direktīvā (ES) 2019/944 iekļauj 8.a pantu, lai precizētu apmierinošu alternatīvu risinājumu novērtējuma tvērumu, kā arī tvērumu prasībai piemērot kompensējošus pasākumus attiecīgo Savienības vides tiesību aktu vajadzībām;
- Direktīvā (ES) 2019/944 iekļauj 40.a pantu, lai reglamentētu tīkla attīstību un pilnvaras pieņemt lēmumus par investīcijām valsts līmenī. Ar šo pantu aizstāj pašreizējo 51. pantu, lai precizētu attiecīgo noteikumu juridisko piemērošanu, un tā mērķis ir nodrošināt pilnīgu atbilstību jaunākajām izmaiņām Direktīvā (ES) 2024/1788 un *TEN-E* regulā;
- svīturo Direktīvas (ES) 2019/944 51. pantu par tīkla attīstību un pilnvarām pieņemt lēmumus par investīcijām, jo šos jautājumus reglamentēs jaunais 40.a pants.

Grozījumi Direktīvā (ES) 2024/1788 (šā priekšlikuma 3. pants):

- groza Direktīvas (ES) 2024/1788 8. pantu, lai iekļautu prasību par pienācīgiem resursiem valsts iestādēm, klusējot izteiktu administratīvo lēmumu apstiprinājumu, termiņu, kurā iestādēm jāiesniedz datu pieprasījumi projektu virzītājiem, kā arī prasību izveidot digitālo platformu atļauju piešķiršanas procedūru apstrādei.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 un (ES) 2024/1788 attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Lēnas un sarežģītas atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp attiecībā uz tīkla pieslēgumiem, ir viens no galvenajiem faktoriem, kas kavē enerģijas projektu attīstību. Elektroenerģijas pārvades tīklu pabeigšanai ir vajadzīgi aptuveni 10 gadi, no kuriem vairāk nekā pusi aizņem atļauju piešķiršana. Līdzīgā kārtā atkarībā no dalībvalsts un izmantotās tehnoloģijas atļaujas piešķiršana atjaunīgās enerģijas projektiem joprojām var ilgt līdz deviņiem gadiem. Atļaujas piešķiršana krātuvēm atkarībā no tehnoloģijas var ilgt no viena līdz septiņiem gadiem. Atļauju piešķiršanas procedūras uzlādes staciju būvniecībai vai pārveidošanai gar automaģistrālēm un transportlīdzekļu depo dažās dalībvalstīs var ilgt līdz diviem gadiem. Lēnā atļauju piešķiršana cita starpā ir saistīta ar to, ka dažādas iestādes izmanto dažādas administratīvās sistēmas, iestādēs trūkst personāla, vidiskie novērtējumi aizņem ilgu laiku, trūkst sabiedrības atbalsta, digitalizācija un datu pieejamība ir ierobežota, pastāv administratīvas un juridiskas problēmas.
- (2) Pēdējos gados Savienības līmenī ir ieviesti jauni pasākumi, lai paātrinātu atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem un zināmā mērā arī infrastruktūras projektiem. 2022. gadā tika pieņemta Padomes Regula (ES) 2022/2577³, lai paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgās enerģijas un saistītās infrastruktūras

¹ OV C , , p. .

² OV C , , p. .

³ Padomes Regula (ES) 2022/2577 (2022. gada 22. decembris), ar ko nosaka satvaru atjaunīgās enerģijas apgaves paātrināšanai (OV L 335, 29.12.2022., 36. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

projektiem. Ar Padomes Regulu (ES) 2024/223⁴ tās daļēja piemērošana tika pagarināta līdz 2025. gada 30. jūnijam. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001⁵ tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/2413⁶, lai racionalizētu administratīvās procedūras atjaunīgās enerģijas staciju atļauju piešķiršanai, ieviešot visaptverošu atļauju piešķiršanas satvaru ar īsākiem termiņiem un vienkāršākiem noteikumiem. Grozītā direktīva ietvēra kartēšanas pienākumus, pienākumu izraudzīties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas, kurās paredzams, ka projektu ietekme uz vidi būs neliela, tāpēc var piemērot ātrākus un vienkāršākus noteikumus, un fakultatīvus pasākumus, lai ieviestu paātrinātas apguves teritorijas infrastruktūras projektiem, kuros infrastruktūras projekti noteiktos apstākļos ir atbrīvoti no vides ietekmējuma novērtējuma, piemēram, no teritorijas stratēģiskā vidiskā novērtējuma.

- (3) Lai nodrošinātu, ka Savienība sasniedz savus vērienīgos klimata un enerģētikas mērķrādītājus 2030. gadam un mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, koordinētā un saskaņotā veidā ir vēl vairāk jāvienkāršo un jāsaīsina administratīvās atļauju piešķiršanas procedūras. Direktīvā (ES) 2018/2001 netika atrisināti svarīgi jautājumi, kas būtiski kavē atļauju piešķiršanas procedūras un atjaunīgo energoresursu integrāciju sistēmā, piemēram, lēnās procedūras, kurās atļaujas piešķir tīkliem, autonomām enerģijas krātuvēm vai uzlādes stacijām, sabiedrības atbalsta trūkums vai procedūru nepietiekama digitalizācija. Turklāt minētajā direktīvā ir iekļauti tikai daži no Regulas (ES) 2022/2577 pasākumiem, bet nav iekļauti vairāki svarīgi regulas pasākumi, kas vairs nav piemērojami, piemēram, atjaunīgās enerģijas projektu prioritātes paplašināšana, neaprobežojoties tikai ar vidiskajiem aspektiem, un dažu vidisko noteikumu izpildes racionalizēšana. Visbeidzot, ir vajadzīgi daži specifiski grozījumi spēkā esošajos Direktīvas (ES) 2018/2001 pasākumos, lai nodrošinātu to pilnīgu efektivitāti.
- (4) Ar Direktīvas (ES) 2018/2001 15.c pantu dalībvalstīm ir noteikts pienākums izraudzīties paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijas vismaz vienai atjaunīgās enerģijas tehnoloģijai. Izraugoties šādas teritorijas, dalībvalstis var noteikt konkrētas teritorijas, kas nevar kļūt par paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijām savas augstās vidiskās vērtības un sensitivitātes dēļ. Tomēr, lai neapdraudētu paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izraudzīšanās mērķus, dalībvalstīm nevajadzētu izraudzīties lielas teritorijas, kurās atjaunīgās enerģijas projektu īstenošana *a priori* nav iespējama vidisku apsvērumu, tostarp ainavas aizsardzības apsvērumu dēļ, jo attiecībā uz minētajiem projektiem tiks veikti attiecīgie īpašie vidiskie novērtējumi, kas dos iespēju noskaidrot iespējamo ietekmi uz vidi un to risināt.
- (5) Relvanto enerģētikas projektu īstenošanu pagarina arī nepareizi veidoti sabiedrības līdzdalības procesi, kas noved pie pretestības, proti, administratīviem un juridiskiem

⁴ Padomes Regula (ES) 2024/223 (2023. gada 22. decembris), ar kuru groza Regulu (ES) 2022/2577, ar ko nosaka satvaru atjaunīgās enerģijas apguves paātrināšanai (OV L, 2024/1343, 21.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

iebildumiem. Iebildumu dēļ ir vajadzīgi papildu posmi, kas nav ierēķināti paredzētajos administratīvo atļauju piešķiršanas procedūru termiņos, un tas ved pie neparedzētas kavēšanās, kuras ilgums atšķiras atkarībā no attiecīgās dalībvalsts tiesvedības ātruma. Sabiedrības atbalsta trūkums ir viens no galvenajiem kavēkļiem, kas apgrūtina procedūras, kurās atļaujas piešķir atjaunīgajai enerģijai, un līdz ar to šādas enerģijas ieviešanu tirgū. Sabiedrības atbalstu varētu vairot, nodrošinot vietējo kopienu līdzdalību atjaunīgās enerģijas projektos, it sevišķi lielāka mēroga projektos. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāpieņem pasākumi, kuru mērķis ir panākt, ka ieguvēji — ar tiešu vai netiešu līdzdalību — no lieliem atjaunīgās enerģijas projektiem ir arī vietējie iedzīvotāji un kopienas, tomēr neskarot tiesības uz piegādātāja brīvu izvēli saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944⁷ 4. pantu. Šādi pasākumi var ietvert tiešas finansiālās līdzdalības pasākumus, piemēram, kopīpašuma shēmas, tostarp sadarbībā ar energokopienām; kolektīvās finansēšanas shēmas, atjaunīgās enerģijas pašpatēriņa shēmas vai enerģijas kopīgošanas shēmas, vai netiešas finansiālās līdzdalības pasākumus, piemēram, līgumslēdzēju attiecību veicināšanu un darbvietu radīšanu vietējās kopienās, tostarp apmācības programmas; kopienas labuma fondus; finansiālas kompensācijas vietējām kopienām projekta tuvumā; publiskās infrastruktūras būvniecību un uzturēšanu projekta tuvumā; elektroenerģijas cenas atlaides vai atbalstu neaizsargātiem lietotājiem un enerģētiskās nabadzības skartiem cilvēkiem.

- (6) Vietējo iedzīvotāju pretestība, kas bieži vien sakņojas pārredzamības trūkumā un nepietiekamā kopienas iesaistīšanās, var novest pie atļauju piešķiršanas procedūras kavēšanās un tiesvedības. Kā norādīts Komisijas Ieteikumā (ES) 2024/1343⁸, atjaunīgās enerģijas projektos būtisks panākumu faktors ir agrīna un pienācīga sabiedrības iesaiste. Profesionāls neatkarīgs koordinators var paātrināt tādu lielu atjaunīgās enerģijas iekārtu izvēršanu, kuru jauda pārsniedz 10 MW, attiecīgā gadījumā sekmējot apspriešanos starp projekta attīstītājiem un vietējām kopienām vēl pirms atļauju piešķiršanas procedūras sākšanas un tās gaitā, ar mērķi veicināt dialogu un panākt vienprātību starp iesaistītajām pusēm visā procesā, un izvairīties no juridiskiem strīdiem. Koordinatoram vajadzētu būt trešai personai, kas ir neatkarīga no iesaistītajām pusēm, un tas nedrīkstētu būt jēlkā finansiāli ieinteresēts saistībā ar attīstītāju vai kopienu, kurā projekts atrodas.
- (7) Atļauju piešķiršanas procedūras kavē arī tas, ka atļauju piešķiršanas iestādēm trūkst resursu, kā arī atļauju piešķiršanas procedūru nepietiekamā digitalizācija un datu nepieejamība. Digitalizācija un mākslīgā intelekta funkciju pienācīga izmantošana ir galvenie instrumenti, ar ko paātrināt procedūras un palielināt efektivitāti par labu visām iesaistītajām pusēm. Tas relevantajām iestādēm dod iespēju pieteikumus apstrādāt ātrāk, bet projektu virzītājiem — jau no paša sākuma ātri piekļūt skaidrai informācijai par procesa posmiem un prasībām, un tādējādi tiek nodrošināta pārredzamība un uzraudzība. Tomēr atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācija atpaliek, jo tā bieži vien ir izklīdēta starp atļauju piešķiršanas procedūrām un posmiem dažādās kompetentajās iestādēs, un lielākajā daļā dalībvalstu nav vienota

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

⁸ Komisijas Ieteikums (ES) 2024/1343 (2024. gada 13. maijs) par atjaunīgās enerģijas un saistītās infrastruktūras projektu atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu (OV L, 2024/1343, 21.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

digitālā procesa⁹. Turklāt bieži vien viena un tā paša projekta pieteikuma apstrādei izmanto vairākus digitālos portālus, un ne vienmēr tiek nodrošināta sadarbība. Sekas ir liels administratīvais slogs projektu virzītājiem, nepietiekama iekšējā koordinācija starp iestādēm, kas nodarbojas ar atļauju piešķiršanas procedūrām dažādos līmeņos, pieteikuma statusa redzamības trūkums un neskaidriība par šķēršļiem, kas palēnina atļauju piešķiršanas procedūras. Dalībvalstīm nacionālā līmenī būtu jāizveido vienots digitālais portāls visiem atjaunīgās enerģijas, krātuvju un tīkla projektu atļauju piešķiršanas procedūru posmiem, lai tas veicinātu vienotāku digitalizāciju, sadarbību un pārredzamību starp dažādām atļauju piešķiršanas iestādēm dalībvalstīs un galu galā paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras. Šādam portālam vajadzētu procesu vienkāršot, proti, pieteikumu iesniedzēji varētu iesniegt pieteikumu vienotā portālā, kas var automātiski iedalīt pieteikumus kompetentajai iestādei, kura tos apstrādās tieši portālā, izvairoties no starpposmiem papīra formātā. Portālam vajadzētu saturēt tādas funkcijas — tostarp mākslīgā intelekta iespējas —, kas ļauj vienotajam kontaktpunktam, citām iestādēm un pieteikuma iesniedzējiem pārbaudīt pieteikuma statusu un kavēšanās gadījumus, kā arī pārbaudīt atļauju piešķiršanas termiņu ievērošanu. Turklāt no tā vajadzētu varēt izgūt statistiku, lai pārbaudītu, kā kopumā dalībvalstīm sekmējas ar atļauju piešķiršanas procedūrām. Portālā savāktu relevanto datu glabāšanai un paziņošanai izvēlētajam formātam vajadzētu būt sadarbīgam. Portālam būtu jāatvieglo vienotā kontaktpunkta pienākumi, un būtu jānodrošina, ka kontaktpunktam ir piekļuve visiem relevantajiem datiem un informācijai.

- (8) Ir jānosaka ne tikai ātrāki un īsāki atļauju piešķiršanas termiņi atļauju piešķiršanas procedūrās, bet arī pasākumi, kas nodrošina to efektivitāti praksē. Administratīvās klusēšanas- piekrišanas pasākumi nodrošina, ka pieteikums tiek automātiski apstiprināts, ja publiskā pārvalde nerīkojas juridiski noteiktajā termiņā, un tāpēc tie ir noderīgs instruments, ar ko apkarot administratīvo bezdarbību, proti, arī administrācijas klusēšanai ir juridiskas sekas. Direktīva (ES) 2018/2001 ievieš klusēšanas-piekrišanas principu attiecībā uz specifiskiem lēmumiem, proti, atļauju piešķiršanas procedūras starpposmiem paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritorijās un galīgajām atļaujām visām maza mēroga saules enerģijas iekārtām, kuru jauda ir mazāka par 100 kW. Ņemot vērā nepieciešamību paātrināt atjaunīgo energoresursu apguvi un to, ka paātrinātas atjaunīgo energoresursu apguves teritoriju izveidošana ir laikietilpīgs process, ir lietderīgi šo pasākumu piemērot arī atļauju piešķiršanas procedūrās, kas piemērojamas projektiem, kuri atrodas ārpus paātrinātas apguves teritorijām. Šajās procedūrās dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek piemērots administratīvās klusēšanas-piekrišanas princips, tostarp attiecībā uz galīgajiem lēmumiem, izņemot vidiskos lēmumus. Lai nodrošinātu šā pasākuma efektīvu piemērošanu un garantētu trešo personu tiesības uz tiesisko aizsardzību, attiecīgajām iestādēm būtu jāpublisko fakts, ka lēmums pieņemts, pamatojoties uz klusēšanas-piekrišanas principu.
- (9) Liels potenciāls veicināt atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanu ir esošo atjaunīgās enerģijas elektrostaciju energoatjaunināšanai jeb jaudu atjaunināšanai. Tā kā parasti esošās atjaunojamās enerģijas elektrostacijas ir ierīkotas objektos ar ievērojamu atjaunojamo energoresursu potenciālu, energoatjaunināšana var nodrošināt

⁹ Eiropas Komisija, Enerģētikas ģenerāldirektorāts, COWI, Eclareon and Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025. g., 31. lpp.

minēto objektu turpmāku izmantošanu, tādējādi nodrošinot lietderīgu zemes izmantošanu un vislabāko atjaunīgo energoresursu ekspluatāciju. Tas jo īpaši attiecas uz sauszemes vējparkiem, jo īpaši ņemot vērā to, ka Eiropā tuvojas beigām daudzi līgumi, kas bija noslēgti, lai atbalstītu elektroenerģijas ražošanu sauszemes vējparkos, un ka daudzas esošās vēja elektrostacijas, kuru kopējā jauda ir 26 GW, darbojas jau vairāk nekā 20 gadus¹⁰. Energoatjaunināšanai ir arī papildu priekšrocības, piemēram, jau pastāvošs tīkla pieslēgums, lielāks sabiedrības atbalsts un zināšanas par iespējamo vides ietekmējumu. Ņemot vērā to, ka vēja elektrostaciju energoatjaunināšanas rezultātā tajā pašā vietā bieži vien tiek uzstādīts mazāks skaits turbīnu, energoatjauninātu vēja elektrostaciju ietekme uz vidi ir ierobežota. Tāpēc prasības par vidiskajām pārbaudēm vai vides ietekmējuma novērtējumu būtu jāpazemina vai pat jāatceļ, ja esošās vēja elektrostacijas energoatjaunināšana nav saistīta ar papildu zemes platības izmantošanu, palielina iekārtas kopējo jaudu un atbilst piemērojamajiem vides ietekmējuma mazināšanas pasākumiem, kas noteikti sākotnējai vēja enerģijas iekārtai.

- (10) Pašpatērīna iekārtas, tostarp tās, kas domātas pašpatērētājiem, kuru rīkojas kopīgi vai kā vietējās energokopienas, dod ieguldījumu kopējā dabasgāzes pieprasījuma samazināšanā, sistēmas noturības palielināšanā un Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju sasniegšanā. Tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšanai, kuru jauda ir mazāka par 100 kW, visticamāk, nebūs būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi vai tīklu, un tā nerada bažas par drošumu. Turklāt mazām iekārtām parasti nav vajadzīga jaudas palielināšana tīkla pieslēgumpunktā. Lai vēl vairāk paātrinātu maza mēroga saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju izvēršanu, dalībvalstīm nevajadzētu prasīt administratīvas atļaujas attiecībā uz šīm iekārtām, izņemot tīkla pieslēguma atļaujas, kā tas jau notiek vairākās dalībvalstīs. Saskaņojot Savienības tiesību aktus ar esošo paraugpraksi, varētu vēl vairāk paātrināt šo iekārtu ieviešanu saskaņotā veidā. Tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšana esošās vai nākotnē paredzētās maksīglīgās struktūrās, kuru jauda pārsniedz 100 kW, parasti nerada bažas par konkurējošiem telpas izmantošanas veidiem vai ietekmi uz vidi. Tāpēc minētajām iekārtām būtu jāpiemēro īsākas atļauju piešķiršanas procedūras un, ievērojot atbilstošus aizsardzības pasākumus, tās būtu jāatbrīvo no pienākuma veikt vides ietekmējuma novērtējumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES¹¹.
- (11) Atjaunīgajai enerģijai ir būtiska nozīme Savienības energosistēmas dekarbonizācijā, jo tā piedāvā tūlītējus risinājumus no fosilajām degvielām iegūtas enerģijas aizstāšanai un palīdz samazināt enerģijas cenas un palielināt enerģētisko drošību. Tāpēc atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem nevajadzētu pārāk viegli bloķēt tikai tāpēc, ka pastāv jebkāda veida konfliktējošas intereses. Dalībvalstīm būtu jāveicina atjaunīgās enerģijas staciju un infrastruktūras aktīvu, piemēram, apvienotu un autonomu krātuvju un saistīto tīkla un uzlādes staciju, izmantošana, proti, spēkā esošo prezumpciju, kas piemērojama konfliktiem ar vidiskajām interesēm, vajadzētu attiecināt arī uz jebkurām citām konfliktējošām interesēm, izņemot saistībā ar kultūras mantojumu un gadījumos, kad ir skaidrs, ka minētās konfliktējošās intereses ir prioritāras, neraugoties uz atjaunīgās enerģijas sniegtajiem būtiskajiem ieguvumiem. Ja prezumē, ka atjaunīgās enerģijas projekti ir sabiedrības interesēs, kas ir svarīgākas

¹⁰ WindEurope, 2024 Statistics and the outlook for 2025-2030.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

par kādām nevidiskām interesēm, tiem būtu jāpiešķir prioritāte un tie būtu jāapstiprina. Lai nodrošinātu šīs atspēkojamās prezumpcijas saskaņotu piemērošanu, nevajadzētu atļaut dalībvalstīm ieviest izņēmumus attiecībā uz visu veidu konfliktiem, tostarp vidiskiem konfliktiem.

- (12) Lai paātrinātu atjaunīgo energoresursu, ar tiem saistīto aktīvu un to pieslēguma tīklam izvēšanu, ir lietderīgi arī precizēt, kā var izpildīt atlikušos nosacījumus par to, kā piemērojamas Savienības vides tiesību aktos paredzētās īpašās atkāpes. Konkrētāk, relevanto Savienības vides tiesību aktu vajadzībām novērtējot, vai konkrētajam atjaunīgās enerģijas projektam ir apmierinoši alternatīvi risinājumi, šāda novērtējuma tvērumā būtu jāiekļauj tikai tie alternatīvie risinājumi, kas nodrošina, ka tajā pašā vai līdzīgā laikposmā un bez ievērojami augstākām izmaksām tiek sasniegti tie paši mērķi, kas attiecīgajam projektam. Salīdzinot apmierinošu alternatīvu risinājumu grafiku un izmaksas, attiecīgajām iestādēm būtu jāņem vērā nepieciešamība atjaunīgo enerģiju izvērst paātrināti un izmaksefektīvi saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos, kuri iesniegti, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999¹², un paredzamais minēto prioritāšu sasniegšanas ātrums. Līdzīgā kārtā, piemērojot attiecīgo atkāpi, kas paredzēta Padomes Direktīvā 92/43/EEK¹³, ir lietderīgi, ka dažos pamatotos gadījumos, kad var pamatoti pierādīt, ka attiecīgais plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju saglabāšanai, ka netiek apdraudēta *Natura 2000 tīkla* vispārējā vienotība, ka tiek saglabāta teritorijas vidiskā integritāte un ka tiek nodrošināts augsts *Natura 2000* teritoriju aizsardzības līmenis, attiecīgās iestādes var atļaut kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar šāda plāna vai projekta īstenošanu.
- (13) Lai palielinātu energosistēmas elastību un nodrošinātu atjaunīgās enerģijas ražošanas sistēmas integrāciju, ir būtiski paātrināt autonomu enerģijas krātuvju ieviešanu. Tāpēc arī uz autonomajām krātuvēm būtu jāattiecināta paātrinātas atļauju piešķiršanas procedūras. Nelielai enerģijas krātuvei ar jaudu mazāku par 100 kW, visticamāk, nebūs būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi vai tīklu, un nav paredzams, ka tā radīs bažas saistībā ar konkurējošiem telpas izmantojumiem. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras, kas piemērojamas šāda veida krātuvei, proti, izskaust visas administratīvās atļaujas, izņemot tīkla pieslēguma atļauju, un — ar nosacījumu, ka ir pienācīgi aizsardzības pasākumi — atbrīvot šīs iekārtas no pienākuma veikt vides ietekmējuma novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Ir jāpaātrina arī tādu enerģijas krātuvju izvēšana, kuru jauda pārsniedz 100 kW. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūru, nosakot, ka maksimālais kopējais termiņš ir seši mēneši, izņemot attiecībā uz hidroakumulācijas elektrostacijām, kurām ir jāatbilst stingrākām vidiskajām prasībām un kurām tāpēc ir vajadzīgs ilgāks maksimālais kopējais termiņš. Lai nodrošinātu atjaunīgās enerģijas ražošanas sistēmas integrāciju, ir jāizvērsē elastības avoti, jo īpaši elektrotransportlīdzekļu baterijas, jo tie var palīdzēt pārvirzīt maksimālo elektroenerģijas pieprasījumu un samazināt tīkla

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

¹³ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

pārslodzi. Lai to panāktu, būtu vēl vairāk jāveicina ātrāka un vieglāka uzlādes infrastruktūras ieviešana uz autoceļiem, jo īpaši attiecībā uz vieglajiem automobiļiem, furgoniem, kravas automobiļiem, autobusiem vai motocikliem un no elektrotīkla uzlādējamiem hibrīdautomobiļiem vai pilnībā elektriskiem transportlīdzekļiem. Paātrinātas atļauju piešķiršanas procedūras, t. sk. attiecībā uz tīkla pieslēguma atļaujām, būtu jāattiecinā gan uz maiņstrāvas, gan uz līdzstrāvas uzlādes stacijām. Nelielām uzlādes stacijām ar jaudu mazāku par 100 kW, visticamāk, nebūs būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi vai tīklu, un nav paredzams, ka tās radīs bažas saistībā ar konkurējošiem telpas izmantojumiem. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras, kas piemērojamas šāda veida uzlādes stacijām, proti, izskaust visas administratīvās atļaujas, izņemot tīkla pieslēguma atļauju, un — ar nosacījumu, ka ir pienācīgi aizsardzības pasākumi — atbrīvot šīs iekārtas no pienākuma veikt vides ietekmējuma novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Ir jāpaātrina arī tādu uzlādes staciju uzstādīšana, kuru jauda pārsniedz 100 kW. Tāpēc ir lietderīgi racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūru, nosakot, ka maksimālais kopējais termiņš ir seši mēneši.

- (14) Tīkla pieslēguma atļauju saņemšana ir būtiska un bieži vien laikietilpīga atjaunīgās enerģijas iekārtas būvniecības un ekspluatācijas procedūru daļa. Tāpēc ir lietderīgi vēl vairāk racionalizēt termiņus, kas piemērojami tīkla pieslēguma procedūrām, kuras piemērojamas konkrētiem maza mēroga atjaunīgās enerģijas projektiem, krātuvju aktīviem un uzlādes stacijām, un atjaunīgās enerģijas projektu energoatjaunināšanai un hibridizācijai, un ieviest skaidrus noteikumus par sistēmu operatoru pienākumiem atļauju piešķiršanas procedūru laikā.
- (15) Dragi ziņojumā par ES konkurētspēju un Lētākas enerģijas rīcības plānā¹⁴ ir atzīta neseno reformu pozitīvā ietekme uz atļauju piešķiršanas procedūru paātrināšanu. Tomēr abos dokumentos arī uzsvērts, ka ilgas un neskaidras atļauju piešķiršanas procedūras tīkliem būtiski kavē ātrāk uzstādīt nepieciešamās jaunās jaudas, kas vajadzīgas, lai attaisnotos investīcijas tīrajā enerģijā un samazinātos enerģijas izmaksas ES. Lai gan Direktīvā (ES) 2018/2001, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2024/1788¹⁵ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/869¹⁶ ir paredzēti īpaši noteikumi par atļauju piešķiršanas procedūrām, šie režīmi neattiecas uz vispārējiem elektrotīkla infrastruktūras aktīviem. Tāpēc Direktīvā (ES) 2019/944 ir jāparedz vispārīgas prasības attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūrām elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmu infrastruktūrai, konkrētāk, ir jānosaka prasības dalībvalstīm nodrošināt šādu procedūru maksimālo ilgumu un ir jāparedz prasības, kas atbalsta minēto termiņu ievērošanu. Regulā (ES) 2022/869 un Direktīvā (ES) 2018/2001 ir ietverti noteikumi par atļauju piešķiršanu konkrētiem enerģijas projektiem. Ja rodas pretrunas starp minētajiem noteikumiem un šajā direktīvā

¹⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Lētākas enerģijas rīcības plāns. Enerģētikas savienības patiesās vērtības atraisīšana: lētas, efektīvas un tīras enerģijas nodrošināšana ikvienam Eiropas iedzīvotājam” (COM(2025)79 *final*).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK ([OV L. 2024/1788, 15.7.2024.](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 (2022. gada 30. maijs) par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņem un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 un (ES) 2019/943 un Direktīvas 2009/73/EK un (ES) 2019/944 un atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013 ([OV L 152, 3.6.2022., 45. lpp.](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

paredzētajiem noteikumiem par atļauju piešķiršanu konkrētiem elektroenerģijas projektiem, priekšroka dodama pirmajiem.

- (16) Resursu trūkums valstu iestādēs un nepietiekamā atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācija noved pie gausas atļauju piešķiršanas elektroenerģijas sistēmas infrastruktūrai un ražošanas aktīviem. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādām iestādēm ir pienācīgi cilvēkresursi, finansiālie un tehniskie resursi, tostarp prasmes, un digitālās pārvaldības rīki un sistēmas, kas vajadzīgi, lai tās spētu pieņemt lēmumus direktīvā noteiktajos termiņos.
- (17) Atļauju piešķiršanas procedūrām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/944 vajadzētu būt skaidrām, efektīvām un pārredzamām un saskanīgām ar esošā sadales tīkla attīstības plāna un pārvades tīkla attīstības desmit gadu plāna izpildi. Tādējādi no dalībvalstīm tiek sagaidīts, ka tās noteiks un publicēs objektīvus un nediskriminējošus atļauju piešķiršanas kritērijus un procedūras, kurās cita starpā ņem vērā elektroenerģijas sistēmas drošumu un drošību, zemes izmantošanu, energoefektivitāti, atļaujas pieteikuma iesniedzējam raksturīgās iezīmes, emisiju samazinājumus, to, cik svarīgi ir paātrināt energoinfrastruktūras izvēršanu, lai panāktu klimatneitralitāti, un projekta alternatīvas.
- (18) Ņemot vērā elektroenerģijas infrastruktūras attīstības steidzamību, no dalībvalstīm tiek sagaidīts, ka tās nodrošinās, ka atļauju piešķiršanas procedūrās, izvērtējot, vai ir vajadzīgs sagatavot novērtējumus, tostarp vidiskos novērtējumus, vai pētījumus, atļaujas vai ziņojumus, tiek ņemtas vērā projekta iezīmes. Kompetentajām valsts iestādēm novērtējumi un informācijas pieprasījumi no projektu virzītājiem būtu jāierobežo līdz absolūti nepieciešamajam un visos iespējamajos gadījumos būtu jāizvairās no dublēšanās.
- (19) Lai palielinātu paredzamību un noteiktību attiecībā uz Direktīvā (ES) 2019/944 paredzēto atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu un izmaksām, informācijas un dokumentācijas pieprasījumiem no pretendentiem vajadzētu būt konkrētiem, specifiskiem un ierobežotiem laikā. Tādējādi dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka valsts iestādes atļaujas izsniegšanai vajadzīgo relevanto informāciju no pretendentiem pieprasa iepriekš noteiktā termiņā, ko skaita no pieteikuma saņemšanas brīža, un konkrēti nosaka jebkādas pieprasītās informācijas vai datu saturu un detalizācijas pakāpi. Kad šis termiņš ir pagājis, informācijas pieprasījumiem būtu jāaprobežojas tikai ar trūkstošo informāciju, ko iestāde ir iepriekš identificējusi vai pieprasījusi, vai informāciju, ko nevarēja pieprasīt iepriekš, jo tā ir saistīta ar būtiskām apstākļu izmaiņām, kas notikušas pēc tam, kad par projektu tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai.
- (20) Ievērojot subsidiaritātes principu, valstu kompetenci un procedūras, Direktīvā (ES) 2019/944 būtu jānosaka skaidrs termiņš, kurā attiecīgajām iestādēm jāpieņem lēmumi, un tas būtu stimuls procedūras efektīvi definēt un organizēt, kas savukārt novestu pie elektrotīklu izvēršanas. Tomēr dalībvalstis var censties atļauju piešķiršanas procedūras sāisināt vēl vairāk, ja vien tas ir iespējams, jo īpaši attiecībā uz esošās pārvades sistēmas infrastruktūras pārjaunošanas, modernizācijas vai energoatjaunināšanas projektiem un jaunas sadales sistēmas infrastruktūras būvniecību, kam var nebūt nepieciešama tik sarežģīta atļauju piešķiršanas procedūra kā jaunai pārvades infrastruktūrai.
- (21) Ņemot vērā to, ka, lai sasniegtu Savienības enerģētikas un klimata mērķus, elektrotīkli ir jāizvērs steidzami un ka atļauju piešķiršanas procedūru termiņi būtu jākombinē ar pasākumiem, kas nodrošina to iedarbīgumu praksē, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka

jurisdikcijās, kurās saskaņā ar valsts tiesību aktiem pastāv klusēšanas-piepriekšības jēdziens, to piemēro administratīviem lēmumiem par elektrotīkla projektiem, izņemot vidiskos lēmumus. Lai garantētu trešo personu tiesības uz tiesisko aizsardzību, attiecīgajām iestādēm būtu jāpublisko visi pieņemtie lēmumi, tostarp tie, kas pieņemti, pamatojoties uz klusēšanas-piepriekšības principu.

- (22) Lai mazinātu sarežģītību, palielinātu efektivitāti un pārredzamību un palīdzētu uzlabot sadarbību starp dalībvalstīm, būtu jāizveido kontaktpunkti, kur līdz lēmuma pieņemšanai var vērsties elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmu operatori, kas attīsta tīklu projektus vai citus tīkla aktīvus. Šo kontaktpunktu uzdevums būs pretendentiem palīdzēt un sniegt norādījumus par atļauju piešķiršanas procedūram, kas saistītas ar šāda veida infrastruktūru. Vienkāršošanas labad, ja dalībvalsts to uzskata par piemērotu un efektīvāku, tā var nodot šo atbildību Regulas (ES) 2022/869 8. pantā minētajām valsts kompetentajām iestādēm, jo šīs iestādes jau pilda šādus uzdevumus attiecībā uz atļauju piešķiršanu kopīgu interešu infrastruktūras projektiem un savstarpēju interešu projektiem. Apvienojot šos uzdevumus, dalībvalstīm būtu jāpievērš īpaša uzmanība tam, lai nodrošinātu, ka kontaktpunktiem ir pietiekams personāls un ka tiem ir resursi un spējas, kas vajadzīgas to atbildībā esošo uzdevumu veikšanai.
- (23) Elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūra ir izšķirīgi svarīga klimatneitralitātes sasniegšanā, ņemot vērā tās nozīmi atjaunīgās enerģijas aktīvu integrēšanā, elastības risinājumos, enerģijas uzkrāšanā un elektrifikācijas nodrošināšanā kopumā. Ņemot vērā elektroenerģijas sistēmas infrastruktūras būtisko nozīmi klimatneitralitātes sasniegšanā, nepieciešamajos katra gadījuma novērtējumos dalībvalstīm būtu jāpieņem, ka elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūra, tostarp krasta elektroapgāde ostās, ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, izņemot saistībā ar kultūras mantojumu un gadījumos, ja ir skaidri pierādījumi, ka minētajiem projektiem ir būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, ko nevar mazināt vai kompensēt. Ja prezumē, ka elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūra ir sabiedrības interesēs, kas ir svarīgākas par kādām nevidiskām interesēm, tai būtu jāpiešķir prioritāte un tā būtu jāapstiprina pēc iespējas ātrāk.
- (24) Lai paātrinātu elektrotīklu izvēršanu, ir lietderīgi precizēt, kā var izpildīt nosacījumus par to, kā piemērojamas Savienības vides tiesību aktos paredzētās īpašās atkāpes. Konkrētāk, novērtējot, vai konkrētajam elektrotīkla projektam ir apmierinoši alternatīvi risinājumi, šāda novērtējuma tvērumā būtu jāiekļauj tikai tie alternatīvie risinājumi, kas nodrošina, ka tajā pašā vai līdzīgā laikposmā un bez ievērojami augstākām izmaksām tiek sasniegts tāds pats mērķis. Salīdzinot apmierinošu alternatīvu risinājumu grafiku un izmaksas, attiecīgajām iestādēm būtu jāņem vērā nepieciešamība tīklus izvērst paātrināti un izmaksefektīvi saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos, kuri iesniegti, ievērojot Regulu (ES) 2018/1999. Līdzīgā kārtā, piemērojot attiecīgo atkāpi, kas paredzēta Direktīvā 92/43/EEK, ir lietderīgi, ka dažos pamatotos gadījumos, kad var pamatoti pierādīt, ka attiecīgais plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju saglabāšanai, ka netiek apdraudēta *Natura 2000 tīkla* vispārējā vienotība, ka tiek saglabāta teritorijas vidiskā integritāte un ka tiek nodrošināts augsts *Natura 2000* teritoriju aizsardzības līmenis, attiecīgās iestādes var atļaut kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar šāda plāna un projekta īstenošanu.

- (25) Ņemot vērā energoinfrastruktūras izvēršanas steidzamību, to, cik svarīgi ir racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras, un to, ka vidiskie novērtējumi ir visilgākais atļauju piešķiršanas procedūru posms, ir svarīgi līdz minimumam samazināt šādus novērtējumus, tomēr neapdraudot vides aizsardzību. Esošās pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras pārjaunošana, modernizācija vai energoatjaunināšana un jaunas sadales sistēmas infrastruktūras izbūve ir projekti, kas parasti rada minimālu ietekmi uz vidi. Pārjaunošanas, modernizācijas vai energoatjaunināšanas projekti parasti ir ierobežota mēroga un ietekmē tikai daļu no esošajiem aktīviem, turklāt šo aktīvu ietekme uz vidi ir novērtēta jau iepriekš. Rezultātā šādu projektu ietekme bieži vien aprobežojas ar būvdarbu ietekmi, un aktīva ekspluatācijai ir tāda pati vai pat mazāka ietekme nekā sākotnējā projekta ekspluatācijai. Savukārt sadales sistēmām parasti nav būtiskas ietekmes uz vidi, jo projekti ir mazāki, aktīvu spriegums ir zemāks un parasti tās tiek izbūvētas apbūvētās teritorijās, kas atrodas tuvāk patērētājiem. Tāpēc, lai paātrinātu elektroenerģijas sistēmas infrastruktūras izvēršanu un sasniegtu klimatneitralitātes un atjaunīgās enerģijas mērķrādītājus, būtu jāļauj dalībvalstīm, ievērojot konkrētus nosacījumus, šajā apsvērumā minētos projektus pamatoti atbrīvot no vides ietekmējuma novērtējumiem un pienācīgiem novērtējumiem un no novērtējuma par to ietekmi uz sugu aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK¹⁷ 12. panta 1. punktu un Direktīvas 2009/147/EK¹⁸ 5. pantu.
- (26) Slāpekļa emisiju samazināšanas ziņā ieguvumi no elektroenerģijas infrastruktūras izvēršanas ir daudz lielāki par kaitējumu, ko nodara to būvniecības gaitā radušāsniecīgās emisijas. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka elektroenerģijas infrastruktūras ātrai izvēršanai netiek likti šķēršļi, kurus pamato ar pagaidu emisijām, kas rodas tās būvniecības rezultātā.
- (27) Lai elektrifikācija un enerģētikas pārkārtošana kopumā būtu sekmīga, izšķiroša nozīme ir nacionālā pārvades tīkla plānošanai, kurā jāatspoguļo klimata un enerģētikas politikas attīstība un ar to saistītās izmaiņas patēriņā un ražošanā. Tomēr spēkā esošās prasības saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 51. pantu attiecās tikai uz dažiem pārvades sistēmu operatoriem un neparedzēja pietiekami ilgu plānošanas periodu, lai ņemtu vērā apsteidzošas investīcijas. Ir svarīgi, lai pārvades sistēmas paplašināšanā tiktu ņemts vērā vismaz piecpadsmit gadu laikposms un prioritāri tiktu apsvērta nefosilas elastības izmantošana, nevadu risinājumi un citas alternatīvas sistēmas paplašināšanai, lai tās pamatā būtu kopīgs scenārijs, kas izstrādāts kopā ar citiem sistēmu operatoriem dažādos sektoros, un lai tā būtu saskaņota ar centrālo scenāriju Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānā. Lai nodrošinātu pārredzamību un tīkla plānošanā labāk iekļautu tīkla lietotājus, tostarp enerģijas ražošanas, rūpniecības, datu un transporta sektorus, saikne ar Direktīvas (ES) 2024/1788 55. pantu paredz arī, ka ar tīkla lietājiem ir jāapspriežas kopīgā scenāriju izstrādes procesa sākumposmā, lai varētu veikt apsteidzošas investīcijas.
- (28) Ņemot vērā grozījumus Direktīvās (ES) 2018/2001 un (ES) 2019/944, kā arī paralēlos grozījumus Regulā (ES) 2022/869, Komisijai būtu jāievieš vienota pieeja enerģijas projektu atļauju piešķiršanas procedūrām. Lai gan ar Direktīvu (ES) 2024/1788 ir ieviesti pasākumi administratīvo atļauju piešķiršanas procedūru vienkāršošanai un

¹⁷ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību ([OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.](http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību ([OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.](http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

racionalizēšanai, ir vajadzīgs mērķtiecīgs grozījums, lai nodrošinātu saskaņotu pieeju un to, ka Savienības līmenī tiek ieviests konsekvents satvars.

- (29) Resursu trūkums valstu iestādēs un nepietiekamā atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācija noved pie gausas atļauju piešķiršanas dabasgāzes objektiem, ūdeņraža ražotnēm un ūdeņraža sistēmas infrastruktūrai. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādām iestādēm ir pienācīgi cilvēkresursi, finansiālie un tehniskie resursi, tostarp prasmes, un digitālās pārvaldības rīki un sistēmas, kas vajadzīgi, lai tās spētu pieņemt lēmumus direktīvā noteiktajos termiņos.
- (30) Lai palielinātu paredzamību un noteiktību attiecībā uz Direktīvā (ES) 2024/1788 paredzēto atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu un izmaksām, informācijas un dokumentācijas pieprasījumiem no pretendentiem vajadzētu būt konkrētiem, specifiskiem un ierobežotiem laikā. Tādējādi dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka valsts iestādes atļaujas izsniegšanai vajadzīgo relevanto informāciju no pretendentiem pieprasa iepriekš noteiktā termiņā, ko skaita no pieteikuma saņemšanas brīža, un konkrēti nosaka jebkādas pieprasītās informācijas vai datu saturu un detalizācijas pakāpi. Kad šis termiņš ir pagājis, informācijas pieprasījumiem būtu jāaprobežojas tikai ar trūkstošo informāciju, ko iestāde ir iepriekš identificējusi vai pieprasījusi, vai informāciju, ko nevarēja pieprasīt iepriekš, jo tā ir saistīta ar būtiskām apstākļu izmaiņām, kas notikušas pēc tam, kad par projektu tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai.
- (31) Attiecībā uz apstiprināšanas procedūrām saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1788, ņemot vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt ūdeņraža objektu un ūdeņraža sistēmas infrastruktūras ātru izvēršanu un minētajā direktīvā noteikto termiņu ievērošanu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka jurisdikcijās, kurās saskaņā ar valsts tiesību aktiem pastāv klusēšanas-piepriekšības jēdziens, to piemēro administratīviem lēmumiem par šādiem projektiem, izņemot vidiskos lēmumus. Lai garantētu trešo personu tiesības uz tiesisko aizsardzību, attiecīgajām iestādēm būtu jāpublisko visi pieņemtie lēmumi, tostarp tie, kas pieņemti, pamatojoties uz klusēšanas-piepriekšības principu.
- (32) Vienkāršošanas labad dalībvalstis var uzskatīt, ka ir piemērotāk un efektīvāk vienotā kontaktpunkta uzdevumus, kas noteikti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1788, centralizēt, proti, nodot tos Regulas (ES) 2022/869 8. pantā minētajām valsts kompetentajām iestādēm, jo šīs iestādes jau pilda šādus uzdevumus attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūrām kopīgu interešu infrastruktūras projektiem un savstarpēju interešu projektiem. Izvēloties apvienot šos uzdevumus, dalībvalstīm būtu jāpievērš īpaša uzmanība tam, lai nodrošinātu, ka kontaktpunktiem ir pietiekams personāls un ka tiem ir resursi un spējas, kas vajadzīgas to atbildībā esošo uzdevumu veikšanai.
- (33) Lai uzlabotu efektivitāti, dalībvalstīm būtu jānodrošina tādu digitālo platformu pieejamība, kas atvieglo atļauju pārvaldību.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2018/2001

Direktīvu (ES) 2018/2001 groza šādi:

- (1) direktīvas 2. panta otrajā daļā iekļauj šādu 10.a) līdz 10.f) punktu:
- 10.b) “autonoma enerģijas krātuve” ir enerģijas krātuve, kas nav apvienota ar enerģijas ražošanas kompleksu;
- 10.c) “uzlādes stacija” ir uzlādes stacija, kas definēta Regulas (ES) 2023/1804 2. panta 52) punktā;
- 10.d) “hibridizācija” ir tādas atjaunīgās enerģijas stacijas, kas nav hibrīdstacija, pārveide par hibrīdstaciju aiz tā paša pieslēgumpunkta;
- 10.e) “hibrīdstacija” ir atjaunīgās enerģijas stacija, kurā ir vai nu kombinētas vairākas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas, vai viena vai vairākas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas ir kombinētas ar enerģijas uzkrāšanu;
- 10.f) “tīkla pieslēguma atļaujas procedūra” ir procedūra, kas sākas brīdī, kad projekta attīstītājs iesniedz pilnīgu pieprasījumu projektu pieslēgt tīklam, un noslēdzas ar sistēmas operatora lēmumu par to, vai projektu tīklam var pieslēgt;
- (2) direktīvas 15. c pantam pievieno šādu 6. punktu:
- “6. Dalībvalstis cenšas neizraudzīties lielas teritorijas, kurās atjaunīgās enerģijas staciju un ar tām saistītās infrastruktūras uzstādīšana ir juridiski vai *de facto* ierobežota vidisku apsvērumu dēļ, tostarp ainavas aizsardzības dēļ, ja vien tās nevar pierādīt, ka vidiskajā novērtējumā saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES un attiecīgā gadījumā attiecīgajā novērtējumā saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu ir konstatēts, ka šāda veida stacijas un ar tām saistītā infrastruktūra teritorijā radītu neatgriezenisku kaitējumu, ko nevar mazināt vai kompensēt.”;
- (3) direktīvas 15.d. pantam pievieno šādu 3. un 4. punktu:
- “3. Dalībvalstis pieņem pasākumus, ar ko nodrošina, ka daļa no ieguvumiem, ko sniedz atjaunīgās enerģijas projekti, kuru uzstādītā jauda pārsniedz 10 MW, tieši vai netieši nonāk pie vietējiem iedzīvotājiem un kopienām minēto projektu tuvumā.
4. Dalībvalstis izraugās un finansē neatkarīgu koordinatoru, kas veicina dialogu starp projekta attīstītāju un plašu sabiedrību par atjaunīgās enerģijas projektiem, kuru uzstādītā jauda pārsniedz 10 MW. Koordinators iesaistās tikai pēc kādas attiecīgās puses pieprasījuma un
- (a) vajadzības gadījumā koordinē sabiedriskās apspriešanas, tostarp agrīnas apspriešanas pirms atļaujas pieteikuma iesniegšanas;
 - (b) iesaistās, lai meklētu risinājumus vietējo kopienu paustajām iespējamām bažām;
 - (c) attiecīgā gadījumā nodrošina atbalstu un pārredzamību ieguvumu sadales pasākuma veida izvēlē.
- Dalībvalstis var noteikt maksu, ko maksā projektu izstrādātāji un ar ko finansē koordinatora pakalpojumus.”;
- (4) direktīvas 16. pantu groza šādi:
- (a) panta 3. punktā svīturo šādu teikumu:
“Pieteikuma iesniedzējiem ir atļauts attiecīgos dokumentus iesniegt digitālā formātā.”;
 - (b) iekļauj šādu 3.a punktu:

“3.a. Dalībvalstis valsts līmenī izveido vienotu digitālo portālu visiem atjaunīgās enerģijas, uzkrāšanas un tīkla projektu atļauju piešķiršanas procedūru posmiem.

Pieteikumu iesniedzēji atļaujas pieteikumus un visus attiecīgos dokumentus, kas vajadzīgi atļauju piešķiršanas procedūrai, iesniedz tikai vienotajā digitālajā portālā. Vienotais digitālais portāls automatizē atļauju pieteikumu iedalīšanu kompetentajām iestādēm, kuras attiecīgos pieteikumus un dokumentus apstrādā elektroniski un vienotajā digitālajā portālā ar pieteikumu iesniedzējiem sazinās tieši.

Vienotajam digitālajam portālam ir funkcijas, kas dod iespēju pieteikuma iesniedzēju informēt par visiem atļauju piešķiršanas procedūras posmiem, procedūras statusu un attiecīgo iestāžu lēmumiem un pārbaudīt, vai tiek ievēroti šajā direktīvā noteiktie atļauju piešķiršanas termiņi. Vienotais digitālais portāls nodrošina piekļuvi attiecīgajiem vidiskajiem un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā minētajā vienotajā digitālajā ģeogrāfiskās informācijas sistēmā balstītajā portālā.

Vienotais digitālais portāls publicē ikgadējus statistikas datus par atļauju piešķiršanas procedūru ilgumu, skaidri norādot dažādos atļauju piešķiršanas procedūras posmus un to ilgumu. Šie dati ir publiski pieejami.

Šā panta 3. punktā minētajam vienotajam kontaktpunktam vai kontaktpunktiem ir piekļuve visiem portālā pieejamajiem relevantajiem datiem un informācijai, kas vajadzīgi, lai tie varētu veikt savus pienākumus.”;

(5) direktīvas 16.b pantu groza šādi:

(a) panta 2. punktā svītrot šādu teikumu:

“Ja atjaunojamās enerģijas projektā ir pieņemti nepieciešamie ietekmes mazināšanas pasākumi, jebkādu saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 12. panta 1. punktu un Direktīvas 2009/147/EK 5. pantu aizsargāto sugu nonāvēšanu vai traucēšanu neuzskata par tīšu.”;

(b) pantam pievieno šādu 3. punktu:

“3. Atļauju piešķiršanas procedūrā, kas minēta 1. punktā un 2. punkta otrajā daļā, dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja attiecīgās kompetentās iestādes vai subjekti nesniedz atbildi noteiktajā termiņā, uzskata, ka konkrēti procedūras posmi ir apstiprināti, izņemot gadījumus, kad runa ir par vidiskiem lēmumiem un tīkla pieslēguma atļaujām vai kad administratīvās klusēšanas — piekrišanas princips attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā nepastāv. Visus lēmumus, tostarp galīgos lēmumus, kas pieņemti klusējot, dara publiski pieejamus.”;

(6) direktīvas 16.c pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktu svītrot;

(b) iekļauj šādu 2.b punktu:

“2.b Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja mainās tās zemes statuss, kurā atjaunīgās enerģijas iekārta izvietota, tas neliedz veikt minētās iekārtas jaudu atjaunināšanu.”;

(c) pievieno šādu 4. punktu:

“4. Ja vēja enerģijas iekārtas jaudu atjaunināšana palielina kopējo iekārtas jaudu, bet neprasa papildu zemes platību un atbilst piemērojamajiem ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumiem, kas noteikti sākotnējai vēja enerģijas iekārtai, projektu

atbrīvo no jebkādām piemērojamām prasībām veikt 16.a panta 4. punktā minēto pārbaudes procesu, noteikt, vai ir jāveic projekta ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punktu vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 5. pantu, vai veikt ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 1. punktu.”;

(7) direktīvas 16.d pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka 16. panta 1. punktā minētā atļauju piešķiršanas procedūra tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšanai, kuru kopējā uzstādītā jauda pārsniedz 100 kW, esošās vai nākotnē paredzētās mākslīgās struktūrās, izņemot mākslīgas virsmas uz ūdens, nepārsniedz trīs mēnešus ar noteikumu, ka šādu mākslīgu struktūru galvenā funkcija nav saules enerģijas ražošana vai enerģijas uzkrāšana. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 2. punkta un II pielikuma 3. punkta a) un b) apakšpunkta atsevišķi vai saistībā ar 13. punkta a) apakšpunktu, šā panta 1. un 2. punktā minētā saules enerģijas aprīkojuma un apvienotās enerģijas krātuves uzstādīšanu attiecīgā gadījumā atbrīvo no prasības veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu.”;

(b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“Tāda saules enerģijas aprīkojuma un apvienotās enerģijas krātuves uzstādīšanai, kuru kopējā uzstādītā jauda ir 100 kW vai mazāka, dalībvalstis neprasa nekādas citas administratīvas atļaujas, tostarp attiecībā uz vidiskajiem aspektiem, kā vien tīkla pieslēguma atļaujas. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis ierobežo šā punkta piemērošanu *Natura 2000* teritorijās un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.”;

(c) pievieno šādu 3. un 4. punktu:

“3. Dalībvalstis var konkrētas teritorijas no 1. un 2. punkta piemērošanas izslēgt, lai aizsargātu kultūras vai vēstures mantojumu, valsts aizsardzības interesēs vai drošuma vai tīkla drošības apsvērumu dēļ.

4. Dalībvalstis novērš regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas ietekmē tādu nelielu kontaktozetei pieslēdzamu saules enerģijas sistēmu uzstādīšanu ēkās un uz tām, kuru jauda nepārsniedz 800 W.”;

(8) direktīvas 16.f pantu groza šādi:

(a) panta pēdējos divus teikumus svīturo;

(b) pievieno šādu punktu:

“Līdz brīdim, kad ir sasniegta klimatneitralitāte, dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūrā atjaunīgās enerģijas ražošanas staciju un iekārtu plānošana, būvniecība un ekspluatācija, to pieslēgšana tīklam, pats saistītais tīkls, uzkrāšanas aktīvi un uzlādes stacijas tiek uzskatītas par tādām, kas ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs, un šādā gadījumā, salāgojot juridiskās intereses (izņemot pirmajā daļā minētās), tās tiek uzskatītas par prioritāti. Dalībvalstis var šo prezumpciju nepiemērot kultūras mantojuma aizsardzības nolūkā, pamatojoties uz juridiskiem kritērijiem, lai nodrošinātu saskaņotu īstenošanu.”;

(9) iekļauj šādu 16.g līdz 16.k pantu:

“16g. pants

Alternatīvu vai apmierinošu risinājumu trūkums un kompensācijas pasākumu īstenošana Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta nolūkā

1. Novērtējot, vai Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta d) apakšpunkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta nolūkā pastāv apmierinoši alternatīvi risinājumi atjaunīgās enerģijas staciju projektiem, šādu staciju pieslēgšanai tīklam, pašam saistītajam tīklam un uzkrāšanas aktīviem, nosacījumu par apmierinošu alternatīvu neesību uzskata par izpildītu, ja nav apmierinošu alternatīvu risinājumu, kas dotu iespēju sasniegt to pašu attiecīgā projekta mērķi, proti, ar tādu pašu energotehnoloģiju tādā pašā vai līdzīgā laikā un bez ievērojami augstākām izmaksām iegūt tādu pašu atjaunīgās enerģijas jaudu.
2. Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta nolūkā īstenojot kompensācijas pasākumus attiecībā uz atjaunīgās enerģijas staciju projektiem, šādu staciju pieslēgšanai tīklam, pašam saistītajam tīklam un uzkrāšanas aktīviem, dalībvalstis pamatotos gadījumos un ja var pamatoti pierādīt, ka plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju uzturēšanai, un neapdraudētu *Natura 2000* tīkla vispārējo vienotību pirms kompensācijas pasākumu ieviešanas, var atļaut šādus kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar projekta īstenošanu. Dalībvalstis ļauj minētos kompensācijas pasākumus laika gaitā pielāgot saskaņā ar piesardzības principu atkarībā no tā, vai būtiskā negatīvā ietekme gaidāma īstermiņā, vidējā termiņā vai ilgtermiņā.

16h. pants

Procedūra, kurā piešķir atļaujas autonomām enerģijas krātuvēm, kas nav ūdeņraža krātuves

1. Procedūra, kurā piešķir atļaujas autonomām enerģijas krātuvēm, kas nav ūdeņraža krātuves, aptver visas attiecīgās administratīvās atļaujas autonomo enerģijas krātuvju būvniecībai, jaudu atjaunošanai un ekspluatācijai, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskos novērtējumus un atļaujas. Atļauju piešķiršanas procedūra ietver visus administratīvos posmus, sākot no atļaujas pieteikuma pilnīguma atzīšanas līdz brīdim, kad kompetentā iestāde vai iestādes paziņo galīgo lēmumu par atļauju piešķiršanas procedūras iznākumu. Kompetentā iestāde 30 dienu laikā pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas atzīst pieteikumu par pilnīgu vai, ja pieteikuma iesniedzējs nav nosūtījis visu pieteikuma apstrādei vajadzīgo informāciju, pieprasa minētajam pieteikuma iesniedzējam bez nepamatotas kavēšanās iesniegt pilnīgu pieteikumu. Par atļauju piešķiršanas procedūras sākumu uzskata dienu, kad kompetentā iestāde atzinusi pieteikuma pilnīgumu.
2. Tādu autonomo enerģijas krātuvju uzstādīšanai, kuras nav ūdeņraža krātuves un kuru kopējā uzstādītā jauda ir 100 kW vai mazāka, dalībvalstis neprasa nekādas citas administratīvas atļaujas, tostarp vidiskās atļaujas, kā vien tīkla pieslēguma atļaujas. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkta, minētās krātuves uzstādīšanu atbrīvo no prasības, kas piemērojama saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta 1. punktu, proti, veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu. Dalībvalstis ierobežo šīs daļas piemērošanu *Natura 2000* teritorijās un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskie novērtējumi, autonomai enerģijas krātuvei, kura nav ūdeņraža krātuve un kuras kopējā uzstādītā jauda pārsniedz 100 kW, nepārsniedz sešus mēnešus. Tomēr attiecībā uz hidroakumulācijas projektiem atļauju piešķiršanas procedūra nepārsniedz divus gadus.

16i. pants

Procedūra, kurā piešķir atļaujas uzlādes stacijām

1. Procedūra, kurā piešķir atļaujas uzlādes stacijām, aptver visas attiecīgās administratīvās atļaujas uzlādes staciju būvniecībai, jaudu atjaunošanai un ekspluatācijai, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskos novērtējumus un atļaujas. Atļauju piešķiršanas procedūra ietver visus administratīvos posmus, sākot no atļaujas pieteikuma pilnīguma atzīšanas līdz brīdim, kad kompetentā iestāde vai iestādes paziņo galīgo lēmumu par atļauju piešķiršanas procedūras iznākumu. Kompetentā iestāde 30 dienu laikā pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas atzīst pieteikumu par pilnīgu vai, ja pieteikuma iesniedzējs nav nosūtījis visu pieteikuma apstrādei vajadzīgo informāciju, pieprasa minētajam pieteikuma iesniedzējam bez nepamatotas kavēšanās iesniegt pilnīgu pieteikumu. Par atļauju piešķiršanas procedūras sākumu uzskata dienu, kad kompetentā iestāde atzinusi pieteikuma pilnīgumu.
2. Tādu uzlādes staciju uzstādīšanai, kuru kopējā uzstādītā jauda ir 100 kW vai mazāka, dalībvalstis neprasa nekādas citas administratīvas atļaujas, tostarp attiecībā uz vidiskajiem aspektiem, kā vien tīkla pieslēguma atļaujas. Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkta, minētās stacijas uzstādīšanu atbrīvo no prasības, kas piemērojama saskaņā ar minētās direktīvas 2. panta 1. punktu, proti, veikt īpašu ietekmes uz vidi novērtējumu. Dalībvalstis ierobežo šīs daļas piemērošanu *Natura 2000* teritorijās un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp tīkla pieslēguma atļaujas un vajadzības gadījumā vidiskie novērtējumi, uzlādes stacijām, kuru kopējā uzstādītā jauda pārsniedz 100 kW, nepārsniedz sešus mēnešus.

16j. pants

Procedūra, kurā piešķir atļaujas atjaunīgās enerģijas staciju hibridizācijai

1. Ja uz atjaunīgās enerģijas elektrostacijas hibridizāciju attiecas 16.a panta 4. punktā minētais pārbaudes process, prasība noteikt, vai projektam ir nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums, vai prasība veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ievērojot Direktīvas 2011/92/ES 4. pantu, šādu pārbaudes procesu, noteikšanu vai ietekmes uz vidi novērtējumu veic tikai attiecībā uz iespējamo ietekmi, ko paplašinājums rada salīdzinājumā ar sākotnējo projektu.
2. Ja mainās tās zemes izmantojuma statuss, kurā atjaunīgās enerģijas projekti uzstādīti, dalībvalstis nodrošina, ka joprojām var notikt minēto atjaunīgās enerģijas projektu ekspluatācija un hibridizācija.”;

- (10) direktīvas 17. pantu aizstāj ar šādu:

“17. pants

Tīkla pieslēguma atļauju procedūras

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tīkla pieslēguma atļaujas procedūras nav ilgākas par
 - (a) vienu mēnesi attiecībā uz 16.d panta 2. punktā minēto saules enerģijas aprīkojumu un apvienotajām enerģijas krātuvēm, 16.h panta 2. punktā minētajām autonomajām enerģijas krātuvēm un 16.i panta 2. punktā minētajām uzlādes stacijām;
 - (b) trīs mēnešiem attiecībā uz 16.d panta 1. punktā minētā saules enerģijas aprīkojuma un apvienoto enerģijas krātuvju uzstādīšanu un 16.c un 16.j pantā minēto esošo atjaunīgās enerģijas staciju jaudas atjaunināšanu vai hibridizāciju, izņemot, ja ir pamatotas bažas par drošumu vai ja sistēmas komponenti ir tehniski nesaderīgi, vai ja jaudas palielinājums ir tik liels, ka novērtējums prasa vairāk laika.
2. Šīs direktīvas 16.a panta 1. punktā, 16.b panta 1. punktā un šā panta 1. punktā noteiktajos termiņos sistēmas operators izvēlas vienu no šiem variantiem:
 - (a) ja jauda ir pietiekama un prasītais pieslēgums neietekmē tīkla stabilitāti, uzticamību un drošumu — akceptēt prasīto tīkla pieslēgumu un pieslēgumu piešķirt;
 - (b) ja tīkla jauda ir nepietiekama — ierosināt, ja tas ir tehniski iespējams, elastīgu pieslēguma līgumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 6.a pantu.
3. Ja projekta attīstītājs noraida 2. punkta b) apakšpunktā minēto priekšlikumu par līguma slēgšanu, sistēmas operators pamatotu drošuma apsvērumu vai sistēmas komponentu tehniskās nesaderības dēļ ierosina alternatīvu tīkla pieslēguma punktu, alternatīvu provizorisku tīkla pieslēguma datumu vai, ja tas nav iespējams, pieslēguma pieprasījumu noraida.
4. Ja sadales sistēmas operators nesniedz atbildi 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajā termiņā, pieslēguma atļauju uzskata par piešķirtu ar nosacījumu, ka saules enerģijas aprīkojuma, enerģijas krātuves vai uzlādes staciju jauda nepārsniedz esošo sadales tīkla pieslēguma jaudu.”

2. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2019/944

Direktīvu (ES) 2019/944 groza šādi:

- (1) direktīvas 8. pantu aizstāj ar šādu:

“8. pants

Atļauju izsniegšanas procedūra

1. Gadījumos, kad, lai varētu būvēt vai ekspluatēt elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru vai ar to saistītu aprīkojumu vai būvēt jaunas ražošanas jaudas, ir vajadzīga atļauja, piemēram, licence, atļauja, koncesija, piekrišana vai apstiprinājums, dalībvalsts vai jebkura tās norīkota kompetenta iestāde šādu atļauju piešķir saskaņā ar 2. līdz 14. punktu. Dalībvalstis vai jebkura to norīkota kompetenta iestāde ar to pašu pamatojumu var piešķirt atļaujas arī elektroenerģijas piegādei un vairumlietotājiem.
2. Dalībvalstis, kas īsteno atļauju piešķiršanas sistēmu:
 - (a) nosaka objektīvus un nediskriminējošus kritērijus, kā arī pārredzamas procedūras, kas jāievēro ikvienam uzņēmumam, kas vēlas saņemt atļauju būvēt un/vai ekspluatēt jaunu ražošanas jaudu, kā arī pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru;
 - (b) publisko atļauju piešķiršanas kritērijus un procedūras;
 - (c) nodrošina, ka atļaujas piešķiršanas procedūrās attiecībā uz šādām ražošanas jaudām, infrastruktūru vai saistīto aprīkojumu attiecīgā gadījumā tiek ņemta vērā projekta nozīme iekšējos elektroenerģijas un atjaunīgo energoresursu tirgos;
 - (d) nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūrās tiek ņemts vērā, vai ir vai nav jāveic novērtējumi saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK¹⁹ un Direktīvām 2000/60/EK²⁰, 2001/42/EK²¹, 2009/147/EK²² un 2011/92/ES²³;
 - (e) nodrošina, ka ir īpašas, vienkāršotas un racionalizētas atļauju izsniegšanas procedūras attiecībā uz mazo decentralizēto un/vai izkliedēto ražošanu un sadales sistēmu infrastruktūru, ņemot vērā to ierobežoto apjomu un potenciālo ietekmi;
 - (f) nodrošina, ka regulatīvās iestādes vai citas kompetentās valsts iestādes, tostarp plānošanas iestādes, izstrādā un pārskata minēto īpašo atļauju piešķiršanas procedūru vadlīnijas, kā arī var ieteikt grozījumus;
 - (g) nodrošina, ka visi lēmumi ir publiski pieejami;
 - (h) nodrošina, ka pretendenti tiek informēti par atļaujas izsniegšanas atteikuma iemesliem un ka šie iemesli ir objektīvi, nediskriminējoši, dibināti un pienācīgi pamatoti, un ka pretendentiem ir pieejamas pārsūdzības procedūras;

¹⁹ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību ([OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>)

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā ([OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>)

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību ([OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu ([OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- (i) nodrošina, ka kompetentajām valsts iestādēm ir pietiekami tehniskie resursi, finanšu resursi un cilvēkresursi, lai piemērojamajos termiņos pieņemtu lēmumu par atļaujas piešķiršanu.
3. Ja dalībvalstis īsteno atļauju piešķiršanas sistēmu attiecībā uz elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūru, tās arī
- (a) nodrošina pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras atļauju piešķiršanas sistēmas atbilstību sadales tīkla attīstības plānam un pārvades tīkla attīstības desmit gadu plānam, kas pieņemti saskaņā ar 32. un 51. pantu;
- (b) nodrošina, ka atļauju piešķiršanas procedūras, tostarp visas attiecīgās kompetento iestāžu procedūras, nepārsniedz divus gadus, izņemot pienācīgi pamatotus ārkārtas apstākļus, kad tās var pagarināt par ne vairāk kā vienu gadu;
- (c) nodrošina, ka tad, ja kompetentās valsts iestādes vai subjekti nesniedz atbildi b) apakšpunktā noteiktajā termiņā, uzskata, ka konkrēti procedūras posmi ir apstiprināti, izņemot gadījumus, kad runa ir par vidiskiem lēmumiem vai kad administratīvās klusēšanas — piekrišanas princips attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā nepastāv;
- (d) nodrošina, ka, publicējot galīgos lēmumus, tiek publicēti arī lēmumi, kas pieņemti pēc klusēšanas — piekrišanas principa tāpēc, ka attiecīgās kompetentās iestādes vai subjekti nav snieguši atbildi;
- (e) nodrošina, ka pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūras atļauju piešķiršana tiek uzskatīta par būtisku atjaunīgo energoresursu integrācijai, kā arī klimata un enerģētikas mērķrādītāju un klimatneitralitātes mērķa sasniegšanai.
4. Dalībvalstis izveido vai norīko vienu vai vairākus pārvades vai sadales sistēmu operatoru kontaktpunktus. Minētie kontaktpunkti pēc pretendenta pieprasījuma bez maksas sniedz pretendentam norādījumus un palīdzību visā atļaujas piešķiršanas procedūrā, kurā piešķir atļauju 1. punktā minētajām darbībām, līdz atbildīgās iestādes ir pieņēmušas lēmumu. Visa procesa laikā pretendentam nav jāsaprot ar vairāk kā vienu kontaktpunktu.
- Kontaktpunkti var būt tās pašas valsts kompetentās iestādes, kas minētas Regulas (ES) 2022/869 8. pantā, vai kontaktpunkti, kas minēti Direktīvas (ES) 2018/2001 16. pantā.
5. Ja dalībvalstis ievieš elektroenerģijas pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras atļauju piešķiršanas sistēmu, tās nodrošina, ka gadījumā, ja pieteikumos trūkst procedūrai nepieciešamo pētījumu, ziņojumu un dokumentācijas, kompetentās valsts iestādes sadarbībā ar citām relevantajām iestādēm trīs mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas pieprasa no attīstītāja nepieciešamos materiālus, norādot to tvērumu un detalizācijas pakāpi. Tajā pašā trīs mēnešu periodā valsts kompetentā iestāde informē attīstītāju par to, vai uz projektu neattiecas 10. punktā minētie pieņēmumi. Pēc minētā perioda ne kompetentā iestāde, ne kāda cita relevantā iestāde nepieprasa papildu informāciju, pētījumus, ziņojumus vai novērtējumus, izņemot gadījumus, kad projektā vai tā apkārtējā vidē ir notikušas būtiskas pārmaiņas, kuru dēļ sākotnējie kritēriji, uz kuriem balstīti konstatējumi, vairs nav derīgi. Ja šādas būtiskas pārmaiņas ir notikušas, valsts kompetentā iestāde sniedz projekta virzītājam argumentētu pamatojumu papildu informācijas pieprasījumam.

6. Šā panta 3. punktā paredzētos termiņus piemēro, neskarot pienākumus, kas izriet no piemērojamajiem Savienības vides un enerģētikas tiesību aktiem, tostarp Direktīvas (ES) 2018/2001, neskarot pārsūdzību tiesā, tiesiskās aizsardzības līdzekļus un citas tiesas procedūras un neskarot alternatīvos strīdu izšķiršanas mehānismus, tostarp pārsūdzības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, un tos var pagarināt par laikposmu, kas atbilst šādu procedūru ilgumam.
7. Šo pantu piemēro, neskarot Regulas (ES) 2022/869 7.–10. pantu un Direktīvas (ES) 2018/2001 15. pantu un 15.b–17. pantu.
8. Līdz brīdim, kad Savienības līmenī ir sasniegta klimatneitralitāte, dalībvalstis nodrošina, ka, katrā gadījumā atsevišķi veicot atļauju piešķiršanas procedūras gaitā nepieciešamos novērtējumus, kad Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta c) apakšpunkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta nolūkā tiek meklēts līdzsvars starp atsevišķu gadījumu juridiskajām interesēm, tiek uzskatīts, ka pārvades vai sadales sistēmu infrastruktūras plānošana, būvēšana un ekspluatācija ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai. Pienācīgi pamatotos un īpašos apstākļos dalībvalstis var piemērošanu ierobežot, attiecinot to tikai uz konkrētām savas teritorijas daļām, uz konkrētu veidu tehnoloģijām vai projektiem ar konkrētiem tehniskajiem raksturlielumiem.

Lai nodrošinātu saskaņotu īstenošanu, dalībvalstis nodrošina, ka, līdzsvarojot arī šajā punktā neminētas juridiskas intereses, izņemot kultūras mantojumu, minētajiem projektiem tiek piešķirta prioritāte, pamatojoties uz juridiskiem kritērijiem.

9. Līdz brīdim, kad Savienības līmenī ir sasniegta klimatneitralitāte, dalībvalstis, atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkta un 4. panta 1. un 2. punkta un minētās direktīvas I pielikuma 20. punkta un II pielikuma 3. punkta b) apakšpunkta un atkāpjoties no Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punkta, nodrošina, ka kompetentā iestāde pamatotos apstākļos, arī tad, ja tas nepieciešams, lai paātrinātu elektroenerģijas sistēmas infrastruktūras izvēršanu nolūkā sasniegt klimatneitralitātes un atjaunīgās enerģijas mērķrādītājus, var esošās pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras modernizāciju, pārjaunošanu vai energoatjaunināšanu, ar noteikumu, ka tai nav vajadzīga papildu telpa un ka tā atbilst piemērojamajiem vidiskās ietekmes mazināšanas pasākumiem, kas noteikti sākotnējai iekārtai, atbrīvojot
 - (a) no ietekmes uz vidi novērtējuma saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktu;
 - (b) no novērtējuma par ietekmi uz *Natura 2000* teritorijām saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu;
 - (c) no novērtējuma par ietekmi uz sugu aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 12. panta 1. punktu un Direktīvas 2009/147/EK 5. pantu;
 - (d) no pārbaudes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) [xxxxx] 5. pantu.

Minētie atbrīvojumi neattiecas uz esošās pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras pārjaunošanu, modernizāciju vai energoatjaunināšanu un jaunas sadales sistēmas infrastruktūras vai ar to saistīta aprīkojuma būvniecību, kam varētu būt būtiska ietekme uz vidi citā dalībvalstī, saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 7. pantu.

Dalībvalstis ierobežo šī punkta piemērošanu *Natura 2000* teritorijās un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.

10. Pamatotos apstākļos dalībvalstis 9. punktā minētos atbrīvojumus var piemērot arī jaunas sadales infrastruktūras vai ar to saistīta aprīkojuma būvniecībai ar noteikumu, ka attiecīgajam projektam ir veikta pārbaude saskaņā ar Direktīvas 2011/92/EK 4. panta 2. punktu, kurā kompetentā valsts iestāde ir pārliecinājusies, ka projektam, visticamāk, nebūs būtiskas ietekmes uz vidi, jo īpaši ņemot vērā tās teritorijas īpatnības, kurā projekts tiek īstenots, piemēram, pilsētu teritorijas un blīvi apbūvētas teritorijas.

Minētie atbrīvojumi neattiecas uz tādas jaunas sadales sistēmas infrastruktūras vai saistīta aprīkojuma būvniecību, kam varētu būt būtiska ietekme uz vidi citā dalībvalstī, saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 7. pantu.

Ja pirmajā daļā minētajā pārbaudē tiek konstatēta iespējama būtiska ietekme uz vidi, kompetentā iestāde 45 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas informē projekta attīstītāju, ka ir nepieciešams 9. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētais novērtējums.

Dalībvalstis ierobežo šī punkta piemērošanu *Natura 2000* teritorijās un citās teritorijās, uz kurām attiecas nacionālās aizsardzības shēmas, un aizsargājamās kultūras vai vēstures mantojuma teritorijās.

11. Pārvades un sadales sistēmas infrastruktūras plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju uzskata par tādu, kas palīdz ilgtermiņā samazināt slāpekļa emisijas, tāpēc novērtējumā, ko var veikt, lai nodrošinātu atbilstību Padomes Direktīvas 92/43/EEK 6. pantam, nav jānovērtē slāpekļa emisijas.
12. Ja projekts ir esošās pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras paplašināšana, pārjaunošana, modernizācija vai energoatjaunināšana, tad ietekmes uz vidi novērtējumā saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES un attiecīgā gadījumā pienācīgajā novērtējumā saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK izvērtē tikai iespējamo ietekmi, ko rada izmaiņas vai paplašinājumi salīdzinājumā ar sākotnējo pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūru.
13. Lai pārvaldītu atļaujas 1. punkta nozīmē, dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviestas digitālās platformas pieteikumu, saistītā procesa un aktuālo lēmumu pārvaldībai.
- Šīs platformas nodrošina piekļuvi attiecīgajiem vidiskajiem un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā minētajā centrālajā tiešsaistes portālā.”;

- (2) direktīvā iekļauj šādu 8.a pantu:

“8.a pants

Alternatīvu vai apmierinošu risinājumu trūkums un kompensācijas pasākumu īstenošana Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta nolūkā

14. Novērtējot, vai Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta un 16. panta 1. punkta, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punkta d) apakšpunkta un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta nolūkā pastāv apmierinoši alternatīvi risinājumi pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras projektiem vai ar to saistītu aprīkojumu projektiem, nosacījumu par apmierinošām alternatīvām uzskata par

izpildītu, ja nav apmierinošu alternatīvu risinājumu, kas dotu iespēju sasniegt to pašu attiecīgā projekta mērķi, proti, ar tādu pašu tehnoloģiju tādā pašā vai līdzīgā laikā un bez ievērojami augstākām izmaksām iegūt tādu pašu jaudu.

15. Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punkta nolūkā īstenojot kompensācijas pasākumus attiecībā uz pārvades vai sadales sistēmas infrastruktūras projektiem vai ar to saistīta aprīkojuma projektiem, dalībvalstis pamatotos gadījumos un ja var pamatoti pierādīt, ka plāns vai projekts neatgriezeniski neietekmētu ekoloģiskos procesus, kas ir būtiski teritorijas struktūras un funkciju uzturēšanai, un apdraudētu *Natura 2000* tīkla vispārējo vienotību pirms kompensācijas pasākumu ieviešanas, var atļaut šādus kompensācijas pasākumus veikt vienlaikus ar projekta īstenošanu. Dalībvalstis var ļaut minētos kompensācijas pasākumus laika gaitā pielāgot saskaņā ar piesardzības principu atkarībā no tā, vai būtiskā negatīvā ietekme gaidāma īstermiņā, vidējā termiņā vai ilgtermiņā.”;
- (3) direktīvā iekļauj šādu 40.a pantu:

“40.a pants

Tīkla attīstība un pilnvaras pieņemt lēmumus par investīcijām

1. Vismaz reizi divos gados visi pārvades sistēmu operatori pēc apspriešanās ar visām relevantajām ieinteresētajām personām iesniedz regulatīvajai iestādei tīkla attīstības desmit gadu plānu, kura pamatā ir pašreizējais un prognozētais piedāvājums un pieprasījums, saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunktu. Minētajā tīkla attīstības plānā iekļauj efektīvus pasākumus, lai garantētu sistēmas pietiekamību un piegādes drošību. Pārvades sistēmas operators publicē tīkla attīstības desmit gadu plānu savā tīmekļa vietnē.
- Dalībvalstis cenšas nodrošināt, ka attiecīgie dabasgāzes, ūdeņraža un elektroenerģijas tīkla attīstības desmit gadu plāni tiek plānoti koordinēti.
2. Konkrētāk, tīkla attīstības desmit gadu plānā
- (a) tirgus dalībniekiem sniedz norādes par galveno pārvades infrastruktūru, kas jāizveido vai jāmodernizē nākamajos desmit gados un nākamajos piecpadsmit gados, ņemot vērā apsteidzošu investīciju potenciālu sistēmas nākotnes vajadzību apmierināšanā;
 - (b) par prioritāti izvirza nefosilās elastības resursu izmantošanu saskaņā ar Regulu (ES) 2019/943, nevadu risinājumus saskaņā ar Regulu (ES) [TEN-E regula, kas ierosināta ar COM(2025)xxxx] un citas sistēmas paplašināšanas alternatīvas;
 - (c) balstās uz kopīgu scenāriju, ko izstrādā reizi divos gados saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1788²⁴ 55. pantu un kas atbilst centrālajam scenārijam un sensitīvo aspektu analīzei, kas izstrādāti saskaņā ar Regulas (ES) [TEN-E regula, kas ierosināta ar COM(2025)xxxx] 11. pantu;
 - (d) ievēro integrētajam nacionālajam enerģētikas un klimata plānu un tā atjauninājumus, ņem vērā pašreizējo stāvokli, kas norādīts integrētajos

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1788 (2024. gada 13. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK ([OV L, 2024/1788, 15.7.2024.](http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>)

nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kuri iesniegti saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999, nodrošina saskaņību ar Direktīvā (ES) 2018/2001 noteiktajiem mērķrādītājiem, ievēro principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” saskaņā ar Direktīvas (ES) 2023/1791 27. pantu, kā arī atbalsta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1119²⁵ 2. panta 1. punktā un 4. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi;

- (e) iekļauj visas investīcijas, par kurām jau pieņemts lēmums, un nosaka jaunas investīcijas, kas jāveic nākamajos trīs gados;
 - (f) paredz grafikus visiem investīciju projektiem.
3. Jauniem infrastruktūras projektiem pievieno paskaidrojumu par to, kā tikuši ņemti vērā nevedu risinājumi, nefosilas elastības resursi vai citas alternatīvas sistēmas paplašināšanai.
 4. Izstrādājot tīkla attīstības desmit gadu plānu, pārvades sistēmas operators pilnībā ņem vērā pieprasījumu reakcijas, enerģijas krātuvju vai citu resursu izmantošanas potenciālu kā alternatīvu sistēmas paplašināšanai papildus paredzamajam patēriņam un tirdzniecībai ar citām valstīm, kā arī plāniem par investīcijām Savienības mēroga un reģionālajos tīklos.
 5. Regulatīvā iestāde par tīkla attīstības desmit gadu plānu atklāti un pārredzami apspriežas ar visiem pašreizējiem vai potenciālajiem sistēmas izmantotājiem. Personas un uzņēmumus, kas apgalvo, ka ir potenciāli sistēmas izmantotāji, var lūgt šādus apgalvojumus pamatot. Regulatīvā iestāde publicē apspriešanās procesā gūtos rezultātus, jo īpaši attiecībā uz iespējamām investīciju vajadzībām.
 6. Regulatīvā iestāde tīkla attīstības desmit gadu plānu apstiprina vai prasa tajā izdarīt grozījumus, kā arī pārbauda, vai tīkla attīstības desmit gadu plāns aptver visas investīciju vajadzības, kas konstatētas apspriešanās procesā, un vai tas atbilst nesaistošajam Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānam (“Savienības tīkla attīstības plāns”), kas minēts Regulas (ES) 2019/943 30. panta 1. punkta b) apakšpunktā. Ja rodas šaubas par atbilstību Savienības tīkla attīstības plānam, regulatīvā iestāde apspriežas ar *ACER*. Regulatīvā iestāde var pieprasīt, lai pārvades sistēmas operators savu tīkla attīstības desmit gadu plānu grozītu.
- Kompetentās valsts iestādes pārbauda tīkla attīstības desmit gadu plāna atbilstību nacionālajam enerģētikas un klimata plānam, kas iesniegts saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.
7. Regulatīvā iestāde uzrauga un izvērtē tīkla attīstības desmit gadu plāna īstenošanu.
 8. Ja neatkarīgais sistēmas operators vai neatkarīgais pārvades sistēmas operators neveic investīcijas, kas atbilstīgi tīkla attīstības desmit gadu plānam būtu jāveic nākamajos trīs gados, un šīs neveikšanas iemesls nav sevišķi svarīgi un ārpus tā kontroles esoši iemesli, dalībvalstis nodrošina, ka regulatīvajai iestādei, lai nodrošinātu, ka attiecīgās investīcijas tiek veiktas, ja šīs investīcijas, balstoties uz

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>)

jaunāko tīkla attīstības desmit gadu plānu, joprojām ir vajadzīgas, ir jāveic vismaz viens no šiem pasākumiem:

- (a) likt pārvades sistēmas operatoram attiecīgās investīcijas veikt;
- (b) rīkot konkursu, kas attiecīgo investīciju gadījumā būtu atvērts visiem investoriem, vai
- (c) likt pārvades sistēmas operatoram pieņemt kapitāla palielinājumu, lai finansētu vajadzīgās investīcijas, un ļaut neatkarīgiem investoriem piedalīties kapitāla veidošanā.

9. Ja regulatīvā iestāde ir izmantojusi 8. punkta b) apakšpunktā paredzētās pilnvaras, tā var likt pārvades sistēmas operatoram piekrist vienam vai vairākiem no šiem pasākumiem:

- (a) trešās personas nodrošināts finansējums;
- (b) trešās personas veikti būvdarbi;
- (c) paša veikta attiecīgo jauno aktīvu būvniecība;
- (d) paša veikta attiecīgo jauno aktīvu ekspluatācija.

Pārvades sistēmas operators sniedz investoriem visu informāciju, kas vajadzīga investīciju veikšanai, pieslēdz jaunus aktīvus pārvades tīklam un vispārēji cenšas veicināt investīciju projekta īstenošanu.

Attiecīgos finanšu pasākumus apstiprina regulatīvā iestāde.

10. Ja regulatīvā iestāde ir izmantojusi 8. punktā paredzētās pilnvaras, attiecīgie tarifu noteikumi attiecas uz izmaksām, kas saistītas ar attiecīgajām investīcijām.”;

- (4) direktīvas 51. pantu svīturo;
- (5) direktīvas 59. panta 1. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

“bb) apstiprināt un pieprasīt grozīt tīkla attīstības desmit gadu plānus, kas minēti 40.a pantā;”

3. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2024/1788

Direktīvu (ES) 2024/1788 groza šādi:

(1) direktīvas 8. pantu groza šādi:

(a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Gadījumos, kad, lai varētu būvēt vai ekspluatēt dabasgāzes objektus, ūdeņraža ražotnes un ūdeņraža sistēmas infrastruktūru, ir vajadzīga atļauja, piemēram, licence, atļauja, koncesija, piekrišana vai apstiprinājums, dalībvalstis vai jebkura cita to norīkota kompetenta iestāde piešķir atļaujas savā teritorijā būvēt vai ekspluatēt minētos objektus, ražotnes, infrastruktūru, cauruļvadus vai saistītu aprīkojumu saskaņā ar 2. līdz 11. punktu un 16. punktu. Dalībvalstis vai jebkura to norīkota kompetenta

iestāde ar to pašu pamatojumu var piešķirt atļaujas arī dabasgāzes un ūdeņraža piegādes veikšanai un vairumlietotājiem.”;

(b) pantā iekļauj šādu 5.a līdz 5.d punktu:

“5.a Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumā, ja pieteikumos trūkst procedūrai nepieciešamo pētījumu, ziņojumu vai dokumentācijas, kompetentās valsts iestādes sadarbībā ar citām attiecīgajām relevantajām iestādēm trīs mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas pieprasa no attīstītāja nepieciešamos materiālus, norādot to tvērumu un detalizācijas pakāpi.

Pēc minētā perioda ne kompetentā iestāde, ne kāda cita attiecīgā relevantā iestāde nepieprasa papildu informāciju, pētījumus, ziņojumus vai novērtējumus, izņemot gadījumus, kad projektā vai tā apkārtējā vidē ir notikušas būtiskas pārmaiņas, kuru dēļ sākotnējie kritēriji, uz kuriem balstīti konstatējumi, vairs nav derīgi. Tādos gadījumos valsts kompetentā iestāde sniedz projekta virzītājam argumentētu pamatojumu papildu informācijas pieprasījumam.

5.b Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajām valsts iestādēm ir pietiekami tehniskie resursi, finanšu resursi un cilvēkresursi, lai 5. punktā paredzētajos termiņos pieņemtu lēmumu par atļaujas piešķiršanu.

5.c Šā panta 1. punktā minētajā atļauju piešķiršanas procedūrā attiecībā uz ūdeņraža ražotnēm un ūdeņraža sistēmas infrastruktūru dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja attiecīgās kompetentās valsts iestādes nesniedz atbildi 5. punktā noteiktajā termiņā, uzskata, ka konkrēti procedūras posmi ir apstiprināti, izņemot gadījumus, kad runa ir par vidiskiem lēmumiem, vai kad administratīvās klusēšanas — piekrišanas princips attiecīgās dalībvalsts tiesību sistēmā nepastāv.

5.d Visus lēmumus, tostarp galīgos lēmumus, kas pieņemti klusējot, jo nav saņemta atbilde no relevantajām kompetentajām iestādēm, dara publiski pieejamus.”;

(c) panta 8. punktam pievieno šādu daļu:

“Kontaktpunkti var būt tās pašas valsts kompetentās iestādes, kas minētas Regulas (ES) 2022/869 8. pantā, vai kontaktpunkti, kas definēti Direktīvas (ES) 2018/2001 16. pantā.”;

(d) pievieno šādu 16. punktu:

“16. Lai pārvaldītu atļaujas šā panta 1. punkta nozīmē, dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviestas digitālās platformas pieteikumu, saistītā procesa un aktuālā lēmuma pārvaldībai. Šīs platformas nodrošina piekļuvi attiecīgajiem vidiskajiem un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami 10. panta 3. punktā minētajā centrālajā tiešsaistes portālā.”

4. pants

Transponēšana

1. Normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, dalībvalstīs stājas spēkā vēlākais līdz [divi gadi pēc pieņemšanas]. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

6. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS	3
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	3
1.2.	Attiecīgā politikas joma	3
1.3.	Mērķi	3
1.3.1.	Vispārīgie mērķi	3
1.3.2.	Konkrētie mērķi	3
1.3.3.	Paredzami rezultāti un ietekme	3
1.3.4.	Snieguma rādītāji	3
1.4.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:	4
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	4
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks	4
1.5.2.	ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	4
1.5.3.	Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas	4
1.5.4.	Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem	5
1.5.5.	Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums	5
1.6.	Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums	6
1.7.	Plānotās budžeta izpildes metodes	6
2.	PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI	8
2.1.	Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	8
2.2.	Pārvaldības un kontroles sistēma	8
2.2.1.	Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	8
2.2.2.	Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu	8
2.2.3.	Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)	8
2.3.	Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	9
3.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	10
3.1.	Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas	10
3.2.	Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	12

3.2.1.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	12
3.2.1.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta.....	12
3.2.1.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	17
3.2.2.	Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	22
3.2.3.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	24
3.2.3.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta.....	24
3.2.3.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	24
3.2.3.3.	Kopējās apropriācijas	24
3.2.4.	Aplēstās cilvēkresursu vajadzības.....	25
3.2.4.1.	Finansētas no apstiprinātā budžeta.....	25
3.2.4.2.	Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	26
3.2.4.3.	Kopējās cilvēkresursu vajadzības	26
3.2.5.	Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām.....	28
3.2.6.	Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu	28
3.2.7.	Trešo personu iemaksas	28
3.3.	Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	29
4.	DIGITĀLĀ DIMENSIJA.....	29
4.1.	Digitālās vajadzības	30
4.2.	Dati.....	30
4.3.	Digitālie risinājumi.....	31
4.4.	Sadarbspējas novērtējums	31
4.5.	Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi	32

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Direktīva, ar ko groza Direktīvas (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944, (ES) 2024/1788

1.2. Attiecīgā politikas joma

Atjaunīgā enerģija, enerģijas infrastruktūra, vides aizsardzība

1.3. Mērķi

1.3.1. Vispārīgie mērķi

Vispārīgais mērķis ir savlaicīgi un efektīvi attīstīt noturīgu energoinfrastruktūru, atjaunīgo enerģiju un elastību, arī krātuves un uzlādes stacijas, visā ES. Tas ļaus ES sasniegt savus enerģētikas un klimata mērķus, tai skaitā nodrošināt enerģijas pieejamību cenas ziņā, uzlabojot savienojamību un tādējādi panākot cenu konverģenci, zemākas elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas un elektroenerģijas cenu zemāku svārstīgumu, kā arī ātrāku ražošanas un pieprasījuma pieslēgumu izveidi.

1.3.2. Konkrētie mērķi

Konkrētais mērķis Nr. 1

Saīsināt un vienkāršot atļauju piešķiršanas procedūras energoinfrastruktūras, atjaunīgās enerģijas un krātuvju projektiem, kā arī uzlādes stacijām, tādējādi saīsinot nepieciešamo atļauju saņemšanas laiku un padarot iespējamu pašreizējo termiņu ievērošanu, un vienkāršot atļauju piešķiršanas prasības.

1.3.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Ekonomiskā ietekme

Izveidojot skaidru satvaru ar konkrētiem īsākiem termiņiem un vienkāršākām procedūrām AER projektu, tīklu, krātuvju un uzlādes staciju attīstībai, priekšlikums saīsinātu projektu sagatavošanas laiku un tādējādi sniegtu pozitīvus ekonomiskus ieguvumus. To apstiprina pieredze, kas gūta, īstenojot ar Ārkārtas noteikumu regulu ieviestos saistošos un fakultatīvos pasākumus atļauju piešķiršanas paātrināšanai. Vācija ir plaši izmantojusi minētajā regulā paredzētos pasākumus, tādējādi ievērojami paātrinot atļauju piešķiršanu. Ir gaidāms, ka, novēršot kavēšanos projektu īstenošanā, tiks nodrošināti šādi ieguvumi: kopumā samazināsies elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas un uzlabosies kopējā labklājība.

Konkurētspēja

Kopumā, ja Eiropa varētu ievērojami saīsināt plānošanas un atļauju piešķiršanas procedūras, papildus tiešiem ekonomiskiem ieguvumiem uzlabotos arī tās konkurētspēja salīdzinājumā ar tiešajiem konkurentiem, piemēram, pateicoties izmaksefektīvai rūpniecības elektrifikācijai. Tas attiecas, piemēram, uz datu centru vai gigarūpnīcu pieslēgumu, kuram tīkla pieslēgums ir viens no būtiskiem apsvērumiem, jo, pamatojoties uz to, tiek lemts par to atrašanās vietu.

Digitalizācija

Saskaņā ar priekšlikumu dalībvalstīm būtu jāturpina digitalizēt savas atļauju piešķiršanas procedūras, integrējot digitālos rīkus, jāizveido un pastāvīgi jāatjaunina platformas ar attiecīgajiem datiem un jāpilnveido savu darbinieku prasmes, lai viņi varētu strādāt ar jaunajiem digitālajiem elementiem.

Administratīvais slogs

Priekšlikumā paredzētie pasākumi ir jāīsteno valsts un vietējām iestādēm, proti, tām: jānodrošina, ka atļauju izsniegšanas iestādēm ir viss nepieciešamais personāls, prasmes un rīki, lai tās varētu apstrādāt pieaugošo atļauju pieprasījumu skaitu, jānosaka īsāki atļauju piešķiršanas termiņi un jāvienkāršo atļauju piešķiršanas procedūras konkrētiem projektiem un energoatjaunināšanai, jāizveido digitālas platformas un rīki atļauju piešķiršanas procesam un ieguvumu sadales shēmu izstrādei sabiedrības līdzdalības veicināšanai atjaunīgās enerģijas projektos, kā arī jāizstrādā jaunas procedūras kā vienoti kontaktpunkti elektroenerģijas pārvades un sadales infrastruktūrai kopumā, krātuvēm un uzlādes stacijām, kas nav pārskatītās RED darbības jomā. Tomēr šī īstermiņa ietekme uz izmaksām nodrošinātu ietaupījumus vidējā termiņā un ilgtermiņā, jo procedūras būtu racionalizētas, vienkāršotas un ātrākas.

Sociālā ietekme

Priekšlikums paredz papildu pasākumus sabiedrības savlaicīgas un efektīvas iesaistes stiprināšanai un sabiedrības atbalsta atjaunīgās enerģijas projektiem veicināšanu. Pasākumi noteikti ietver noteikumus, kuru mērķis ir palielināt sabiedrības līdzdalību un tādējādi sabiedrības atbalstu atjaunīgo energoresursu projektiem. Pārskatot pašreizējos pasākumus attiecībā uz sabiedrības atbalstu atjaunīgās enerģijas projektiem, Komisija varēs novērtēt iespēju ieviest pasākumus, kas sniedz tiešu vai netiešu labumu patērētājiem, piemēram, ieguvumu sadales shēmas un darbvietu radīšanu.

Ietekme uz vidi

Energoinfrastruktūras, jo īpaši elektrotīklu, attīstības nodrošināšana ir būtiska, lai palielinātu atjaunīgās enerģijas ražošanas īpatsvaru energoresursu struktūrā, novēršot vidiskos zudumus aprūtinājumu dēļ. AER integrācija ļaus ierobežot fosilā kurināmā izmantošanu, samazinot SEG emisijas, un tādējādi risinās divus galvenos biodaudzveidības zuduma iemeslus: klimata pārmaiņas un gaisa piesārņojumu. Priekšlikums ietver pasākumus, kuru mērķis ir ātrāka atļauju piešķiršana un tādējādi ātrāka un plašāka izvēršana, kas ir saistīta ar lielāku teritoriju izmantošanu un tāpēc ietekmē vidi, taču minētie pasākumi ir izstrādāti tā, lai nemazinātu vides aizsardzības līmeni.

Būtisku ietekmi uz dabisko un cilvēka radīto vidi rada ne tikai SEG emisijas un emisijas, kas nav CO₂ emisijas. Šī ietekme ir lielā mērā atkarīga no izmantotās tehnoloģijas, aktīvu atrašanās vietas un apkārtējās faunas un floras vides stāvokļa. Tomēr šī ietekme tiek mazināta ierosināto pasākumu plānošanā, ieviešot aizsardzības pasākumus.

1.3.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Priekšlikuma panākumus var novērtēt, ņemot vērā darbības mērķi attiecībā uz

saīsinātām un vienkāršākām atļauju piešķiršanas procedūrām energoinfrastrukturai, atjaunīgās enerģijas aktīviem, krātuvju projektiem un uzlādes stacijām un šādu rādītāju kopumu:

- atļauju piešķiršanas procedūru vidējais un maksimālais kopējais ilgums gados;
- kopīgu un savstarpēju interešu projektu atļauju piešķiršanas procedūras ilgums gados un vidējā kavēšanās (gados);
- atļauju piešķiršanas procedūru digitalizācijas temps – to dalībvalstu procentuālā daļa un skaits, kuras ievieš digitālās procedūras, atļauju piešķiršanas pārvaldības platformas un centralizētus attiecīgo datu arhīvus (formātā, kas ir viegli pieejams attiecīgajām ieinteresētajām personām);
- pretestības pret kopīgu interešu projektiem līmenis (tādu rakstveida iebildumu skaits, kas saņemti sabiedriskās apspriešanas procesā, tiesvedību skaits).

1.4. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

- jaunu darbību
- jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību⁵²
- ✳ esošas darbības pagarināšanu
- vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks*

Priekšlikumā ir iekļauti pasākumi attiecībā uz atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas projektiem, pārvades un sadales tīkliem, krātuvju projektiem un uzlādes stacijām. Dalībvalstīm būs jāpieņem jauni pasākumi vai jāgroza savi tiesību akti, lai transponētu šos noteikumus.

1.5.2. *ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

ES līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*)

ES enerģētikas mērķu sasniegšana bez papildu rīcības atjaunīgās enerģijas izvērtēšanai ES līmenī nebūtu rentabla. Ir vajadzīga ES pieeja, lai nodrošinātu pareizos stimulus dalībvalstīm koordinēti paātrināt enerģētikas pārkārtošanu uz energoefektīvāku energosistēmu, kas lielā mērā balstīta uz atjaunīgajiem energoresursiem. Pārskatītajā RED jau ir iekļauti noteikumi par atļauju piešķiršanu atjaunīgiem energoresursiem, apvienotām krātuvēm un saistītiem tīkliem. Ir vajadzīga ES rīcība, lai koordinētā veidā vēl vairāk uzlabotu minēto tiesisko regulējumu, paātrinot atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz atjaunīgiem energoresursiem, tīkliem, krātuvēm un uzlādes stacijām, kā arī nodrošinot saskaņotību dalībvalstu starpā un enerģētikas savienības

⁵²

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

labu darbību. Ņemot vērā to, ka dalībvalstu enerģētikas rīcīpolitikas atšķiras, ES mēroga rīcība, kas tiek atbalstīta ar stingru pārvaldības sistēmu, vistīcāmāk, sasniegs ES klimata mērķrādītāju un nepieciešamo atjaunīgās enerģijas plašāku izmantošanu salīdzinājumā ar tikai valsts vai vietēja mēroga rīcību.

Gaidāmā radītā ES pievienotā vērtība (*ex post*):

ES rīcība atjaunīgās enerģijas jomā saskaņā ar pārskatīto *RED* un enerģijas infrastruktūras jomā saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus direktīvu un Gāzes tirgus direktīvu nodrošina pievienoto vērtību, jo tā ir efektīvāka un lietderīgāka nekā atsevišķu dalībvalstu rīcība un ļauj izvairīties no sadrumstalotas pieejas, koordinēti risinot Savienības energosistēmas pārkārtošanu. Tā nodrošina siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesārņojuma neto samazinājumu, aizsargā biodaudzveidību, izmanto iekšējā tirgus radītos ieguvumus, pilnībā izmanto apjomradītu ietaupījumu un Eiropas līmeņa tehnoloģiskās sadarbības sniegtās priekšrocības, kā arī rada investoriem pārliecību par ES mēroga tiesisko regulējumu. ES līmeņa rīcība kopā ar dalībvalstu līmeņa rīcību var likvidēt vairākus šķēršļus publiskā un privātā sektora investīcijām, papildinot un stiprinot valsts un vietējā līmeņa rīcību.

Priekšlikuma mērķi nevarētu tādā pašā mērā sasniegt ar valstu pasākumiem, un vienlaikus tajā ir saglabāta dalībvalstu prerogatīva izvēlēties savu energoresursu struktūru un kompetences līmeni un sīki noteikt savu atļauju piešķiršanas regulējumu. Priekšlikums paredz lielākā mērā lejupēju pieeju, bet arī saglabā un stiprina kompetences valstu līmenī, un tāpēc tiek uzskatīts, ka tas atbilst subsidiaritātes principam.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Ietekmes novērtējumam pievienotajā īstenošanas ziņojumā ir analizēta pieredze, kas gūta, īstenojot Savienības līmenī ar Padomes regulu un pārskatīto Atjaunojamo energoresursu direktīvu noteikto atļauju piešķiršanas regulējumu. Īstenošanas ziņojumā ir sniegti pierādījumi par to, ka ir vajadzīgi turpmāki uzlabojumi, proti, attiecībā uz Padomes regulā iekļautajiem pasākumiem, kas nav noteikti par pastāvīgiem, sabiedrības līdzdalību, digitalizāciju un vienkāršotām vidiskās ietekmes novērtējuma procedūrām.

1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Šī Tīklu pakete ir būtisks mērķuzdevums saskaņā ar tīras rūpniecības kursu un Lētākas enerģijas rīcības plānu, kas ir iekļauti Komisijas darba programmā. Šī iniciatīva papildina citas iniciatīvas, kuru mērķis ir izveidot integrētāku Eiropas enerģijas tirgu un samazināt enerģijas izmaksas mājsaimniecībām un nozarēm. Energoinfrastruktūrai ir arī izšķiroša nozīme, lai sasniegtu ierosināto ES klimata mērķrādītāju 2040. gadam un ES mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.

Komisijas priekšlikumā par jauno daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2028.–2034. gadam ir uzsvērta “patiesas enerģētikas savienības būtiskā nozīme”.

1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

Šim priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējuma ziņojumā ir analizēti dažādi politikas risinājumi iniciatīvas vispārīgo un konkrēto mērķu sasniegšanai. Vēlamais politikas risinājums, kas tiek īstenots ar šo tiesību akta priekšlikumu, tika uzskatīts par efektīvāko un izmaksefektīvāko risinājumu.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas

Ierobežots ilgums

- Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.
- Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam

☒ Beztermiņa

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes⁵³

☒ Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās
- ko veic izpildaģentūras

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām
- starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt)
- Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam
- Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām
- publisko tiesību subjektiem
- privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas
- dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas
- struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar LES V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamatakā
- struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai

Piezīmes

⁵³ Sīkāku informāciju par budžeta izpildes metodēm un atsauces uz Finanšu regulu sk. BUDGpedia tīmekļa vietnē: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

Attiecībā uz šo priekšlikumu vienīgā konstatētā budžeta vajadzība ir saistīta ar līgumu par ārējo atbalstu direktīvas transponēšanas pārbaudēm. Ņemot vērā sarunu parasto grafiku un pieņemšanas un transponēšanas termiņu, šāds līgums būs vajadzīgs pēc 2028. gada un tādējādi nākamajā DFS.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

ENER ĢD tieši veiktie uzdevumi, arī ziņošana par rezultātiem, izmantojot ENER ĢD gada darbības pārskatu, tiks veikti saskaņā ar ikgadējo plānošanas un pārraudzības ciklu, kas ieviests Komisijā un izpildaģentūrās.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

1. prasība

Ārpalpojumu sniedzēja izmantošana materiālu organizēšanai un pasākumu pirmā novērtējuma veikšanai ir ierasta prakse, ņemot vērā pasākumu apjomu un valstu valodu izmantošanu dalībvalstu paziņotajos pasākumos. Piešķiršana notiek, izmantojot publiskā iepirkuma procedūru. Šajā gadījumā iepirkums tiks īstenots tiešā pārvaldībā, pilnībā piemērojot Finanšu regulas noteikumus. ENER ĢD iepirkumu kontroles stratēģija ietver īpašu *ex ante* juridisko, darbības un finanšu kontroli attiecībā uz iepirkuma procedūru (iepirkuma un līgumu padomdevējas komitejas veiktu pārskatīšanu), kā arī attiecībā uz līgumu parakstīšanu. Turklāt preču un pakalpojumu iegādei veiktie uzdevumi tiek pakļauti *ex ante* un, ja nepieciešams, *ex post* un finanšu kontrolei.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

ENER ĢD tieši pārvaldītie elementi var būt pakļauti parastajiem riskiem, kas ietekmē publiskā iepirkuma procedūras. Šie riski tiek uzskatīti par zemiem attiecībā uz izdevumu likumību un pareizību. Korporatīvā un ģenerāldirektorāta līmenī ir ieviesti pienācīgi un efektīvi kontroles pasākumi. Attiecībā uz sniegumu galvenais risks ir šajā priekšlikumā veiktas nepareizas aplēses attiecībā uz darba slodzi. Šis risks ir jāpieņem, un tas ir atkarīgs no dalībvalstu veiktā transponēšanas darba, kā arī iekšējās darba organizācijas un prioritāšu noteikšanas.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

ENER ĢD uzticētie uzdevumi tiks īstenoti, izmantojot jau esošo kontroles sistēmu, un ir gaidāms, ka kontroles izmaksu attiecība saglabāsies stabila (5–6 % no līdzekļiem, kas pārvaldīti, pamatojoties uz nesen veiktajiem pasākumiem). Paredzamais kļūdu risks maksājumu veikšanas un slēgšanas laikā saskaņā ar aplēsto kļūdu īpatsvaru iepirkuma procedūrās saglabāsies zems un nepārsniegs 2 % būtiskuma sliekšni.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

ENER ĢD 2020. gadā pieņēma pārskatītu krāpšanas apkarošanas stratēģiju un 2023. gadā – pārskatītu rīcības plānu 2023.–2025. gadam. ENER ĢD patlaban pārskata savu krāpšanas apkarošanas stratēģiju 2026.–2028. gadam, ievērojot *OLAF* metodiku. ENER ĢD krāpšanas apkarošanas stratēģijas pamatā ir Komisijas stratēģija krāpšanas apkarošanai, īpašs riska novērtējums, kas veikts iekšēji, lai

noteiktu pret krāpšanu visneaizsargātākās jomas, un jau ieviestie kontroles pasākumi un darbības, kas vajadzīgas, lai uzlabotu ENER ĢD spēju nepieļaut, atklāt un novērst krāpšanas gadījumus.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Nr.:	Dif./nedif. ⁵⁴	no EBTA valstīm ⁵⁵	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātēm ⁵⁶	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	02.03.02 Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments – Enerģētika	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

⁵⁴ Dif. = diferencētās apropriācijas, nedif. = nediferencētās apropriācijas.

⁵⁵ EBTA: Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁵⁶ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātes no Rietumbalkāniem.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām ⁵⁷

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija			Nr.:							
ĢD: ENER			Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Darbības apropriācijas										
Budžeta pozīcija: 02.03.02 Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments – Enerģētika	Saistības	(1b)	0,350							0,350
	Maksājumi	(2b)		0,140		0,140	0,070			0,350
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁵⁸										
Budžeta pozīcija		(3)								0
KOPĀ apropriācijas	Saistības	=1a+1b+3	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	ENER ĢD	Maksājumi	=2a+2b+3	0	0,140		0,140	0,070	0	0
			Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ DFS 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	

⁵⁷ Summas laikposmam pēc 2027. gada ir indikatīvas un neskar notiekošo sarunu par nākamo DFS iznākumu.

⁵⁸ Tehniskā un/vai administratīvā palīdzība un izmaksas ES programmu un/vai pasākumu (iepriekšējās “BA” pozīcijas) īstenošanas atbalstam, netiešā pētniecība, tiešā pētniecība

KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Maksājumi	(5)	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ apropriācijas 2. IZDEVUMU KATEGORIJĀ daudzgadu finanšu shēmā	Saistības	=4+6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Maksājumi	=5+6	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
			Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028–2034
• KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Maksājumi	(5)	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350
• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ apropriācijas 1.– 3. izdevumu kategorijā daudzgadu finanšu shēmā (atsauces summa)	Saistības	=4+6	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
	Maksājumi	=5+6	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

Daudzgamu finanšu shēmas izdevumu kategorija		4.	"Administratīvie izdevumi" ⁵⁹						
ĢD: <.....>		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
• Cilvēkresursi		0	0	0	0	0	0	0	0
• Citi administratīvie izdevumi		0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ <....> ĢD	Apropriācijas	0	0	0	0	0	0	0	0

ĢD: <.....>		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028– 2034
• Cilvēkresursi		0	0	0	0	0	0	0	0
• Citi administratīvie izdevumi		0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ <....> ĢD	Apropriācijas	0	0	0	0	0	0	0	0

KOPĀ apropriācijas daudzgamu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Saistību summa = maksājumu summa)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

⁵⁹ Vajadzīgās apropriācijas būtu jānosaka, izmantojot gada vidējo izmaksu rādītājus, kas pieejami attiecīgajā *BUDGpedia* tīmekļa vietnē.

		Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028–2034
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	0,350	0	0	0	0	0	0	0,350
daudzgadu finanšu shēmā	Maksājumi	0	0,140		0,140	0,070	0	0	0,350

3.2.2. *Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām (nav jāaizpilda decentralizētajām aģentūrām)*

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			2028. gads	2029. gads	2030. gads	2031. gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)										KOPĀ		
	IZNĀKUMI																		
↓	Veids ⁶⁰	Vidējā s izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Daudzums Izmak sas	Kopēj ais daudz ums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ⁶¹ ...																			
	– Iznākums																		
	– Iznākums																		
	– Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																			
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2																			
	– Iznākums																		

⁶⁰ Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

⁶¹ Kā aprakstīts 1.3.2. punktā “Konkrētie mērķi”.

Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2																
KOPSUMMAS																

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	Gads	KOPĀ 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Citi administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOPĀ								
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvo izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta vienībās⁶²

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)	0	0	0	0	0	0	0
(Netiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
(Tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)	0	0	0	0	0	0	0
• Ārštata darbinieki (pilnslodzes ekvivalenta vienībās)							

⁶² Tabulā norādiet, cik daudz pilnslodzes ekvivalentu norādītajā skaitā jau ir piešķirti darbības pārvaldībai un/vai tos var pārdalīt jūsu ģenerāldirektorātā, un kādas ir jūsu neto vajadzības.

20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END un JPD Savienības delegācijās)	0	0	0	0	0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija							
	– galvenajā birojā	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	– ES delegācijās	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – netiešā pētniecība)	0.	0.	0	0.	0.	0.	0.
01 01 01 12 (AC, END – tiešā pētniecība)	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 4. izdevumu kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 4. izdevumu kategorijas	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	0	0	0	0	0	0	0

Priekšlikuma īstenošanai nepieciešamais personāls (pilnslodzes ekvivalenta vienībās):

**Tiks nodrošināts
no pašlaik
pieejamā
Komisijas dienestu
personāla**

Ārkārtas papildu personāls*

**Tiks finansēts no
4. izdevumu
kategorijas vai
pētniecības**

**Tiks finansēts no
BA pozīcijas**

**Tiks finansēts
no maksām**

Štatu sarakstā
ietvertās amata
vietas

Neattiecas

Ārštata darbinieki
(CA, SNE, INT)

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	
Ārštata darbinieki	

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām

Obligāti: nākamajā tabulā jāiekļauj vispamatotākā aplēse par investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām un būs vajadzīgas priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanai.

Izņēmuma kārtā, ja tas vajadzīgs priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanai, norādītajā pozīcijā būtu jānorāda 4. izdevumu kategorijas apropriācijas.

Apropriācijas 1.–3 izdevumu kategorijā būtu jāatspoguļo kā “IT izdevumi politikas darbības programmu atbalstam”. Šie izdevumi attiecas uz darbības budžetu, kas

jāizmanto, lai atkārtoti izmantotu / pirktu / izstrādātu IT platformas/rīkus, kas tieši saistīti ar iniciatīvas īstenošanu un ar tiem saistītajiem ieguldījumiem (piemēram, licencēm, pētījumiem, datu glabāšanu). Šajā tabulā sniegtajai informācijai būtu jāatbilst 4. iedaļā "Digitālā dimensija" sniegtajai informācijai.

KOPĀ digitālās un IT apropriācijas	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	KOPĀ DFS 2028–2034
4. IZDEVUMU KATEGORIJA								
IT izdevumi (korporatīvie)	0	0	0	0	0	0	0	0
Starpsumma – 4. IZDEVUMU KATEGORIJA	0	0	0	0	0	0	0	0
Ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
IT izdevumi politikas darbības programmu atbalstam	0	0	0	0	0	0	0	0
Starpsumma – ārpus 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPĀ	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā
- jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā
- jāpārskata DFS

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums
- ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei:

Apropiācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads 2028	Gads 2029	Gads 2030	Gads 2031	Gads 2032	Gads 2033	Gads 2034	Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								

KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - pašu resursus
 - citus ieņēmumus
 - atzīmējiet, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācija s	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁶³						
		2028. gad s	2029. gad s	2030. gad s	2031. gad s	2032. gad s	2033. gad s	2034. gad s
..... pant s								

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

4.1. Digitālās vajadzības

1. vajadzība (V1) Pirmā vajadzība attiecas uz pasākumu, ar ko pieprasa digitalizēt un centralizēt atļauju pieprasīšanas procedūru atjaunīgo energoresursu, energoinfrastruktūras un krātuvju projektiem. Dalībvalstu kompetentajai iestādei vai iestādēm ir jāspēj saņemt atļauju pieteikumus un visus attiecīgos dokumentus digitālā formātā. Saskaņā ar priekšlikumu dalībvalstīm valsts līmenī ir jāizveido vienots digitālais portāls visiem atjaunīgās enerģijas, krātuvju un tīkla projektu atļauju piešķiršanas procedūru posmiem, lai tas veicinātu saskaņotāku digitalizāciju, sadarbību un pārredzamību dažādu atļauju piešķiršanas iestāžu starpā dalībvalstīs un galu galā paātrinātu atļauju piešķiršanu. Šī prasība tiks iekļauta RED 16. pantā, Elektroenerģijas tirgus direktīvas 8. pantā un Gāzes tirgus direktīvas 3. pantā. Tā papildinās dalībvalstu pienākumu visus lēmumus pieņemt viegli pieejamā formātā. Attiecīgajām iestādēm būtu jānodrošina piekļuve attiecīgajiem vides un ģeoloģiskajiem datiem un lēmumiem, kas pieejami Eiropas Parlamenta un

⁶³ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā minētajā centrālajā tiešsaistes portālā.

2. vajadzība (V2) 3. vajadzība attiecas uz grozošās direktīvas transponēšanas un īstenošanas uzraudzību un novērtēšanu, ko veic Komisijas dienesti. Pasākumu un attiecīgo dokumentu paziņošana starp dalībvalstīm un Komisiju notiek, izmantojot portālu *THEMIS* vai e-pastus. Lai izpildītu šo prasību, Komisijas dienestiem nebūs jāveic nekādas turpmākas darbības. Turklāt, lai palīdzētu transponēt un īstenot grozošo direktīvu, tiks atjaunināts esošais tiešsaistes rīks, kas izveidots Direktīvas (ES) 2023/2413 vajadzībām.

4.2. Dati

Attiecībā uz **1. vajadzību** ir iekļauti visi dati, kas ir vajadzīgi atļaujai vai atļaujām atjaunīgo energoresursu, energoinfrastruktūras un krātuvju projektiem. Tie ir persondati, kas saistīti ar pieteikuma iesniedzēju – fizisku vai juridisku personu, projektu raksturojums un visi vajadzīgie apliecinātie dokumenti. Pamatojoties uz procedūras centralizāciju, Komisija ir arī noteikusi pienākumu nodrošināt, ka portāls ļauj izgūt statistikas datus par atļauju piešķiršanas procedūrām, jo īpaši attiecībā uz vidējiem termiņiem, kavēšanos u. c. Ir ieviests vispārējs pienākums ievērot datu aizsardzības noteikumus, ja tie ir piemērojami.

Attiecībā uz **2. vajadzību** dati, kas kopīgoti direktīvas transponēšanas nolūkā, galvenokārt ir publiski pieejami tiesību akti un sarakste ar Komisiju, kas ir konfidenciāla.

4.3. Digitālie risinājumi

1. vajadzība Atjaunīgo energoresursu, energoinfrastruktūras un krātuvju projektu atļauju piešķiršanas procedūru digitalizāciju un centralizāciju veicinās digitālais risinājums – digitālā platforma vai portāls, kas dalībvalstīm būs jāizveido. Tādējādi dalībvalstis pārvaldīs atļauju piešķiršanas procesus (pieņemamos un pieņemtus lēmumus). Centralizējot šos datus, mēs ceram vienkāršot procedūras un novērst datu dublēšanos dažādās platformās. Apsvērumos Komisija mudina paredzēt tādas portāla funkcijas, tai skaitā izmantojot mākslīgo intelektu, kas ļautu vienotajam kontaktpunktam, citām iestādēm un pieteikumu iesniedzējiem pārbaudīt pieteikuma statusu un kavēšanās gadījumus, kā arī pārbaudīt atļauju piešķiršanas termiņu ievērošanu. Turklāt portālam būtu jāļauj izgūt statistiku, lai pārbaudītu vispārējo progresu attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūrām dalībvalstīs. Portālam būtu jāatvieglo vienotā kontaktpunkta pienākumu veikšana, un kontaktpunktam jābūt piekļuvei visiem attiecīgajiem datiem un informācijai. Visbeidzot, piekļuve centrālajam tiešsaistes portālam, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas [xxxxx] 10. panta 3. punktā un kas racionalizēs datu vākšanas un vidiskās ietekmes novērtējuma procedūras, kuras piemērojamas atjaunīgās enerģijas, elektroenerģijas pārvades un sadales infrastruktūras projektiem, enerģijas krātuvju projektiem un uzlādes stacijām, uzlabos noteiktību gan projektu virzītājiem, gan arī iestādēm.

2. vajadzība Digitālie rīki jau ir ieviesti, un turpmākas darbības nav vajadzīgas.

4.4. Sadarbības novērtējums

Pirmā vajadzība neprasa nodrošināt mijiedarbību pāri dalībvalstu robežām starp ES subjektiem vai starp ES subjektiem un publiskā sektora struktūrām. Tā arī neietekmē pārrobežu sadarbību, jo dati ir būtiski valsts, nevis ES līmeņa lēmumu pieņemšanas procedūrām. Tomēr var gaidīt sadarbību saistībā ar pārrobežu projektiem, tāpēc dalībvalstis

tiek aicinātas apsvērt tāda datu formāta izmantošanu, kas būs sadarbspējīgs, viegli pieejams un koplietojams. Tomēr ir apsvērti un noraidīti centralizēti noteikti datu struktūra, jo, ņemot vērā to, ka lielākā daļa atļauju piešķiršanas procedūru katrā dalībvalstī ir valsts līmeņa procedūras, kā arī ņemot vērā atšķirīgās atļauju piešķiršanas sistēmas, ir loģiski, ka faktiskais lēmums par īstenošanas formātu tiek atstāts dalībvalstu ziņā, kuras var izlemt, kas vislabāk atbilst to sistēmai un jaunajai digitālajai platformai, kuru tās izveidos.

- Publiskās iestādes, uz kurām attiecas šie ieteikumi, ir visās iestādes katrā dalībvalstī, kas iesaistītas atļauju piešķiršanā energoaktīviem, piemēram:
- enerģētikas ministrija un/vai aģentūras;
- reģionālā/vietējā pārvaldes iestāde;
- vides iestādes;
- administratīvās struktūras vai vienības, kas atbild par atzinuma vai apstiprinājuma sniegšanu tādiem projektiem, kuri ietekmē telpisko plānošanu un kultūras mantojuma vietas.

THEMIS platforma, ko izmanto **2. vajadzības** izpildei, jau ir sadarbspējīga, jo tās darbībai ir nepieciešama mijiedarbība starp ES struktūrām un publiskā sektora struktūrām, izmantojot to tīklu un informācijas sistēmas.

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Attiecībā uz **1. vajadzību** Komisija pēta dažādus pašreizējos digitālos un MI atļauju piešķiršanas risinājumus, kurus var pielāgot valsts un reģionālajam kontekstam, lai atbalstītu dalībvalstis paraugprakses apmaiņā paredzētajās atļauju piešķiršanas ekspertu grupās un citos forumos. Ir arī paredzēts atbalsts tehniskās palīdzības un spēju veidošanas veidā, lai atbalstītu digitālo īstenošanu, tai skaitā, iespējams, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu, Atveseļošanas un noturības mehānismu un reģionālos fondus.

Attiecībā uz **2. vajadzību** šādi pasākumi nav nepieciešami.